

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XXII

SOSNOWIEC, PIĄTEK 12 CZERWCA 1931 ROKU.

Nr. 135.

Opłata poczt. uiszczona ryczałtem. Prenumerata z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową 3.50 zł. (zagranicą 6.50 zł.) | P.K.O. 61.553. | Cena egz. n. 15 groszy

Po cenach znacznie niższych poleca garnitury letnie sportowe e. t. c.
FIRMA STANISŁAW SŁAWIŃSKI. Dostawa w 48 godz.

Sosnowiec, ul. Małachowskiego 23. tel. 8-45.

5581

Koniec strajku tramwajowego w Warszawie mimo teroru wywrotowców.

WARSZAWA, 11-6. Dzisiaj wczesnym rankiem sytuacja przedstawiała się w dalszym ciągu niejasno i niewiadomo było, czy tramwaje i autobusy, mimo nakazu komisarjatu Rządu, wyruszą na miasto.

Mieszkańcy Warszawy, nie spodziewając się normalnego ruchu, wstali o wiele wcześniej, by zdążyć na czas do biur i zajęć. Działka szkolna, zamieszkała na odległych krańcach miasta, a ucząc się w szkołach, znajdujących się w śródmieściu, nie udawała się do zajęć w obawie przed ekcesami, które zapowiadała komunistki.

DOPIERO O 7 ZACZAŁ SIĘ RUCH.

Tymczasem dyrekcja tramwajów i władze bezpieczeństwa zmobilizowały wszystkie, by przywrócić normalną komunikację.

O godz. 5 rano remizy tramwajowe na Muranowie, Woli, Rakowie, Mokotowie zostały obsadzone przez silne oddziały policji celem niedopuszczenia do wtrąceń komunistycznych. W remizach strajki stawilo się do pracy bardzo wielu tramwajarzy.

Najgorzej sytuacja przedstawiała się na Pradze, gdzie remiza i zajezdnie samochodowe otoczone zostały przez grupy wywrotowców, którzy nie dopuszczają do uruchomienia wagonów.

OKÓLNIK DYREKCJI.

Dzisiaj od rana we wszystkich remizach, elektrowni tramwajowej i warsztatach wywieziony został okólnik dyrekcji tramwajów, wzywający wszystkich pracowników do natychmiastowego podjęcia pracy. Okólnik kończy się ostrzeżeniem, że ci z pracowników, którzy nie zjawiają się do pracy, uważani będą za zwolnionych i na ich miejsce dyrekcja ma prawo zaangażować nowych pracowników.

POBIEC MOTORNICZEGO.

O godz. 7 min. 45 zaczęły pracować warsztaty. O godz. 8 min. 15 wyruszył pierwszy wóz tramwajowy linii 16. O godz. 9 większość wozów z remizy przy ul. Młynarskiej kursowała na mieście.

Litwini szykanują POLSKICH WYBORCÓW.

WILNO, 11-6. Dzienniki tutejsze donoszą, iż w Kiejdanach, gdzie lwia część mieszkańców stanowią Polacy, Litwini postanowili nie dopuścić ludności polskiej do głosowania na listy polskie w czasie wyborów do samorządów.

Do komisji wyborczej zgłoszono 9 list, wśród nich znajdowała się lista polska. Z 12 kandydatów, wystawionych przez Polaków komisja skreśliła 7-miu z powodu nieznanności języka litewskiego w piśmie.

Postępowanie komisji nie znajduje uzasadnienia w ustawie wyborczej, ponieważ par. 19 tej ustawy przewiduje jedynie obowiązek znajomości języka litewskiego przez członków rady, nie wskazując ani stopnia, ani sprawdzenia tej umiejętności.

Sporządzono powtórnie listę polską i przedstawiono ją komisji do zatwierdzenia.

Lecz tym razem komisja odmówiła zatwierdzenia ze względów formalnych

Z remizy przy ul. Puławskiej wyruszyły tylko częściowo wozy. Natomiast z remiz na Pradze nie wyruszył ani jeden wóz.

Gdy się ukazał na Pradze jeden wóz linii nr. 7 przy pl. Św. Florjana, na przystanku do wozu wdarło się kilkudziesięciu osobników w cywilnych ubraniach, którzy usunęli publiczność z tramwajów, a opierającego się motorniczego, Antoniego Lewickiego, pobili tak dotkliwie, iż złamali mu cztery żebra. Rannego przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego.

Napad kierowany był przez posła komunistycznego Burzyńskiego.

STRZAŁY.

Gdy na odsiecz napadniętym konduktorom przybyło kilku policjantów, napastnicy dawszy salwę rewolwerową w górę rozpiechli się na wszystkie strony. Jeden z policjantów st. post. Jan Lichowicz został ranny kamieniem w rękę. Jednocześnie na ul. Bema na wóz linii 11 również napadło kilkudziesięciu strajkujących, jednakże motorniczy przyrzekł strajkującym, że jedzie do

remizy i to go tylko uratowało od pobicia.

Okolo godz. 9.30 tramwaje, kursujące na Pragę, zaczęły zjeżdżać do remizy. Konduktorzy i motorniczy opowiadają ze wzburzeniem o aktach teroru, stosowanych przez strajkujących.

Komisarz udał się do dyrekcji tramwajów miejskich, gdzie po porozumieniu się z dyrekcją delegował do wozów, ruszających na Pragę po trzech policjantów, pod osłoną których tramwaje ruszyły na miasto.

O godz. 10 na ul. Bema do wozu nr. 21 wtargnęło kilkunastu strajkujących, którzy siłą chcieli usunąć motorniczego. W czasie awantury napastnicy dobyli rewolwerów, zmuszając gościa strzelania do opuszczenia wagonów przez pasażerów. W czasie zamieszania padło kilka strzałów, podczas których została ranna kobieta.

TEROR STRAJKUJĄCYCH.

O godz. 10 na Ochocie na wóz nr. 2 napadli strajkujący, obrzucając wagonny gradem kamieni. Następnie wdarli się do wagonu, miszcząc wewnętrzne urządzenie i tłukąc szyby.

Na rogu ul. Młynarskiej zebrali się tłumnie strajkujący, których co kilka minut rozpędzała policja i usilnie agitowali wyjeżdżających pracowników do powrotu. To też zdarzało się, że wóz wyruszający w drogę wracał z powrotem.

O godz. 11 tramwaje w dalszym ciągu zjeżdżały do remiz. Motorniczy tłumaczyli się tem, że w drodze wsiadają do wagonów strajkujący i grożą nożem, lub rewolwerem, zmuszali ich do tego, by zaprzestali pracy.

Władze bezpieczeństwa przystąpiły bardzo energicznie do likwidowania agitatorów i podżogaczy strajkowych.

W godzinach rannych został aresztowany robotnik z warsztatów tramwajowych przy ul. Młynarskiej, Ostrowski, który kierował „akcją strajkową”, inspirowaną przez posła komunistycznego Burzyńskiego. Prócz Ostrowskiego aresztowano 18 innych podżogaczy.

O godz. 12 w południe komisarjat Rządu uważał strajk za złamany i znajdujący się w końcowym stadium likwidacji. Część wagonów tramwajowych i autobusów miejskich kursowała pod osłoną policji. Inne, na żądanie motorniczych i konduktorów, kursowały bez policjantów.

Nie będzie ograniczeń PRZY WJEZDZIE ZAGRANICĘ

WARSZAWA, 11-6. (Tel. wł.) Agencja „Iskra” zaprzecza wiadomościom, podanym przez prasę o zamiarze wprowadzenia ograniczeń przy wywozie waluty obcej oraz ograniczeń przy wyjeździe zagranicę.

Ile zostawiliśmy pieniędzy ZAGRANICĄ?

WARSZAWA, 11-6. (Tel. wł.) Według obliczeń głównego urzędu statystycznego wydano w r. 1930 ogółem 136.400 paszportów zagranicznych. Szacując przeciętnie wydatki według norm głównego urzędu statystycznego, ogólna suma wydatków obywateli polskich zagranicą wnosila przeszło 205 mili. zł.

Zatarg Watykanu z Mussolinim ulega stopniowemu złagodzeniu.

BERLIN, 11-6. — Z Rzymu donoszą, że treść noty rządu włoskiego do Watykanu uznana została przez papieża za niezadawalającą. Fakt ten zdaje się potwierdzić dwa przemówienia, wygłoszone przez papieża już po otrzymaniu noty.

Po przyjęciu włoskiego ambasadora przez sekretarza stanu, Pacellię, papież jeszcze wieczorem odbył konferencję z nuncjuszem apostolskim przy rządzie włoskim. Jak słychać, nuncjusz ma ustąpić ze swego stanowiska, jak również i ambasador włoski przy Watykanie. Ustąpienie obu dyplomatów nie oznaczałoby jednak zerwania stosunków dyplomatycznych

Na ich miejsce zastanowiano miały być nowe osobistości.

Mówi się również o ustąpieniu podsekretarza stanu, Pizzardo, który kierował akcją katolicką. Według pogłosek, Pizzardo na najbliższym konsystorzu będzie mianowany kardynałem.

Równocześnie utrzymuje się sensacyjna pogłoska, że ustąpić ma również obecny sekretarz generalny parafji faszystowskiej, Giuriatti.

Świadczyłoby to, że obie strony drogą zmian personalnych dążą do stworzenia warunków sprzyjających osiągnięciu porozumienia.

Walka policji z komunistami na ulicach miast niemieckich.

BERLIN, 11-6. — Do ciężkich wykroczeń w związku z demonstracjami bezrobotnych doszło wczoraj na ulicach Mannheim. Policja zmuszona była interwenjować przy pomocy pałek gumowych.

W zachodniej dzielnicy miasta demonstranci poczeli budować barykady. Komunikacja uliczna została przerwana. Ulice pozbawione są oświetlenia.

Po godz. 22 policja strzelała ostrymi nabojami.

Również w Kassel wywiązały się poważne starcia między policją a komunistami, którzy strzelali z okien domów i bombardowali policjantów gradem kamieni. Jeden z wachmistrzów policyjnych został przytem zastrzelony.

Rozruchy komunistyczne powtórzyły się w Gelsenkirchen, gdzie komunistki demonstrowali przeciwko rządowi, wznosząc okrzyki: „Przec z Breuningiem!”

Tajemniczy trup w jeziorze na Czerniakowie.

WARSZAWA, 11-6. Robotnicy ze wsi i folwarku Czerniaków, przechodząc nad brzegiem jeziora pomiędzy portem Dąbrowskiego a Siekierkami, ujrzeli pływające w wodzie zwłoki ludzkie.

O straszem odkryciu zawiadomiono natychmiast komisarjat policji, którego funkcjonariusze przy pomocy okolicznych mieszkańców wyłowili z jeziora trupa mężczyzny. Denat, w stanie całkowitego rozkładu, był ubrany, brakowało zaś tylko makrycja głowy i obuwi.

Na szyi tajemniczego mężczyzny zacisnięta była pęła z przewodnika elektrycznego, co niezbitnie wskazuje na to, że mężczyzna ów został zamordowany.

Jak opowiadają okoliczni mieszkań-

cy, mniej-więcej przed miesiącem w noc przejeżdżało obok jeziora auto ze zgaszonymi światłami. Samochód zatrzy mał się podobno na ul. Wolińskiej i wówczas wysiadło 5 nieznanymi ludzi, którzy podążyli w stronę jeziora. Po upływie godziny, do samochodu, który szybko odjechał w stronę miasta, wsiadło już tylko 2 mężczyźni.

Policja prowadzi energiczne dochodzenie celem ujęcia sprawców potwornego mordu i ustalenia tożsamości zmarłego, co jednak natrafia na duże trudności wobec zniekształcenia twarzy.

Podłożem zbrodni są prawdopodobnie porachunki osobiste, lub zemsta na tle politycznym. Najbliższe dni przyniosą rozwiązanie tej zagadki

PRZEGLĄD PRASY.

W czym imieniu?

W związku z programem przemówieniem, wygłoszonym ostatnio przez wiceministra p. Starzyńskiego z klubu B. B., zastanawiano się w prasie nad pytaniem, w czym imieniu zapowiadał on redukcję aparatu administracyjnego, zmniejszenie obciążeń z tytułu emerytur, wysłużonych w państwach zaborecznych i t. p. Pytanie to powstało z tego powodu, że odezwy powołany był na długo przed powołaniem p. Starzyńskiego na stanowisko wiceministra skarbu, a wygłoszony w dniu podpisania tej nominacji. Na pytanie powyższe odpowiadał autorytatywnie sanacyjny „Kurier Wileński”:

Podezas gdy zagadnienie ustrojowe znalazło autorytatywne rzeźnika w osobie prezesa Sławka — zadanie sformułowania poglądu Bloku na całokształt położenia gospodarczego spadło na kompetentne barki p. Stefana Starzyńskiego. Przypadek, iż w momencie wygłaszania referatu posiadał on już w kieszeni nominację na podsekretarza stanu w Ministerstwie skarbu, nie zmienia faktu, iż reprezentował on poglądy Bezpartyjnego Bloku.

Akceptując w zupełności poglądy p. wiceministra Starzyńskiego, „Kurier Wileński” podnosi, iż, zdaniem klubu B. B., winny one stać się terenem wyjątkowej akcji społecznej, gdyż „rozwoj gospodarczy nigdy nie był” nie może być dziełem rządów. Właściwą pracę musi dać społeczeństwo. Nie wiadomo tylko, czy społeczeństwo, a nawet klub B. B., jako całość zaakceptuje w pełnej rozciągłości program, rozwinęty przez p. wiceministra Starzyńskiego.

Ostrzeżenie sfer gospodarczych.

Główny organ sfer gospodarczych, „Przebieg Gospodarczy”, powolił zmianę Rządu charakterystycznym ostrzeżeniem. Naczelny publicysta tego organu, p. E. R., w artykule wstępnym, w związku ze zmianą Rządu, zajmuje się głównie zagadnieniem równowagi budżetu państwowego, która uważa za najbardziej aktualne zagadnienie:

Trzeba się mianowicie z tem liczyć, że najbliższe miesiące mogą nam przynieść okres silnego napięcia położenia walutowego z przyczyną całkiem od nas niezależnych.

Te przyczyny przewiduje „Przebieg Gospodarczy” w skutkach wystąpienia przez Niemcy z żądaniem rewizji planu Younga, co spowoduje masowe wycofanie kredytów zagranicznych z Niemiec, z łatwami do przewidzenia następstwami dla waluty niemieckiej, przesilenie finansowe zaś na rynku niemieckim może się odbić i na naszym rynku. Dlatego organ sfer gospodarczych wysuwa zagrożenie równowagi budżetu państwowego i ostrzega:

Stąd elementarnym naszym obowiązkiem jest z wczasu poczynić wszelkie zarządzenia, aby stabilizację złotego zabezpieczyć na każdą ewentualność. I dlatego też troska o równowagę budżetu jest dzisiaj więcej niż kiedykolwiek imperatywnym nakazem dla polskiej polityki państwowej, a jakkolwiek próba odstąpienia od tej linii, groziłyby musiła wręcz nieobliczalnymi konsekwencjami!

„M r o k”.

W związku z tragicznymi skutkami napadu na Adolfa Nowaczyńskiego „Kurier Warszawski” drukuje pod powyższym tytułem następujące uwagi F. A. Ossendowskiego, znanego pisarza i podróżnika:

Przed dwoma laty niewykryci sprawcy napadu słynnego pisarza polskiego Adolfa Nowaczyńskiego, wywieźli go za miasto i zneśli się nad bezbronnym.

Wynik — Nowaczyński stracił wzrok w lewym oku. Przed kilku dniami trzech politycznych przeciwników Nowaczyńskiego uczyniło nam nowy napad.

To samo oko zostało ponownie uszkodzone. Dziś Nowaczyńskiemu wyjęto lewe oko, aby ochronić pisarza od zagrażającej mu całkowitej ślepoty...

W Polsce, w tej, co nie zginęła, w Polsce, która zdobyła się na cud zmartwychwstania, polskiemu pisarzowi wyjęto oko, zamknięte ręką polską...

Co czuje dziś serce Nowaczyńskiego? Co czują nasze serca?...

Prawda o piatiletce sowieckiej

Opinia prof. Marczenko.

Ostatnimi czasy coraz częściej dają się słyszeć głosy w prasie światowej o piatiletce sowieckiej. Opinie są podzielone. Jedni uważają piatiletkę za groźne niebezpieczeństwo, inni ją bagatelizują.

Prawda, że sowiecki dumping wprowadza duże zamieszanie w dzisiejsze stosunki gospodarcze. Nie też dziwnego, że przy rozwijającym się kryzysie gospodarczym, przy rosnącym wciąż bezrobociu w krajach przemysłowych, daje się zauważyć pewną nadwrażliwość na zjawiska, które po bliższym zbadaniu przestajemy przeceniać.

Największe niebezpieczeństwo polega na tem, że w Rosji jest tania praca przymusowa. Rosja wypuściła na rynek światowy zapalki o 40—52 proc. tańsze od szwedzkich, w r. 1930 zjawili się węgiel rosyjski tańszy o 25 proc. od angielskiego, zboże o 70 proc. tańsze od

francuskiego. Polska sprzedawała w Wiedniu krochmal po 52 szyl. za 100 kg. a Sowiety — po 20 szyl., najtaniej jednak sprzedają Sowiety surowiec drzewny. W ten sposób Rosja rzuciła olbrzymią ilość towarów na rynki światowe po cenie bezkonkurencyjnej.

Jeden z uczestników ostatniej wybieczki przemysłowców polskich do Rosji, który zwiedził Moskwę, Kamieńskoję, Dnieprostrój, Jekaterynosław, Rostów i Charków, na podstawie swych pięcioletnich badań i obserwacji stwierdził, że rozbudowa hut żelaznych, fabryk, maszyn parowych, traktorów, samochodów (przy pomocy Forda i elektrowni centralnych, jest prowadzona bardzo intensywnie i według ostatnich wymagań techniki. Gospodarka ta jest jednak marnotrawną. U sfer kierowniczych widać dużo entuzjazmu i wiary w maszynę i plan. Uszkodzenia

precyzyjnych maszyn zdarzają się często. To też powstają wciąż nowe szkoły techniczne pod kierownictwem inżynierów zagranicznych, w których szkoła się fachowcy.

W fabrykach rządzą „jaczki komunistyczne” i robotnik nie może się przenieść z jednej fabryki do drugiej bez pozwolenia jaczki. Bezrobotnych w Rosji niema. Kto jest bez pracy, ten musi wędrować do Archangielska — tam go zatrudniają.

Jedno można przewidzieć, że w całości plan piatiletki nie da się przeprowadzić. Chęci jest dużo, ale i przeszkód też wiele. Przemysł rosyjski będzie długo jeszcze stał znacznie niżej od przemysłu europejskiego i amerykańskiego.

Trudniej, niż w przemyśle idzie realizacja piatiletki w rolnictwie.

Typy gospodarstw rolnych na obrzeżach obszarze Rosji są rozmaite. Przeważają kolektywy, przy których pola siewne są warsztatem wspólnym, a inwentarz i ogrody są własnością prywatną. Owoce wspólnej pracy dzieli się proporcjonalnie do liczby dni pracy.

Znawca stosunków sowieckich p. Marczenko, członek królewskiego towarzystwa geograficznego w Belgii, w tygodniku paryskim „L'Economiste europeen” bagatelizuje znaczenie piatiletki. Opinię swą Marczenko opiera na obfitym materiale, zebrany z źródeł sowieckich. Dla przykładu podaje dane, dotyczące plantacji bawełny. Wysyłki sowieckie, pisze Marczenko, to często szyszfowa praca. Brak zmysłu organizacyjnego, nieuctwo i powściązka nęcza, to są te wielkie przeszkody, o które rozbijają się wielkie plany.

Plan pięcioletni przewiduje rozwój plantacji bawełny w szybkim tempie. Od 245.000 ton w r. 1929 do 787.000 ton w r. 1934, czyli na przestrzeni pięciu lat produkcja surowca ma się potroić. Plan ten jest, można to powiedzieć z absolutną pewnością, nieziszczalny dla następujących powodów:

a) kolchozy są niezorganizowane pod względem agronomicznym, a bez organizacji nie mogą marzyć o uzyskaniu planowanych wyników, b) wielki brak chleba w strefach, przeznaczonych do forsownej uprawy bawełny, c) technika rolnicza i nawadniania jest w stanie prymitywnym — zbiór wskutek tego stanowi tylko 40 proc. tego, co było uzyskiwane przed wojną.

Wszystkie nowe projekty, jak obsadzenie nowych obszarów na Kaukazie, Ukrainie i Krymie, należy zaliczyć do dziedziny fantazji. W Azji centralnej zebrano z hektara 8 centnarów w 1930 r., a przed wojną — 14 centnarów. Ten spadek zbioru jest stały i tłumaczy się brakiem techników-specjalistów.

Zastosowano kosztowne traktory, z którymi nie umiają się obchodzić i którym brak jest części zamiennych (sprowadzono 20.000 sztuk traktorów). Obsiano tylko 15 proc. tego, co projektowano w planie piatiletki. Nawozy sztuczne kosztowały drogo, a były zastosowane nieumiejętnie, to też rezultaty były ujemne. Nie zorganizowano żadnych walki z chorobami rolniczymi.

Nietylko w tej dziedzinie, ale niemal w każdej innej plan pięcioletni kruszy się i rozpada, to też dziwić się należy, powiada Marczenko, że są tacy, którzy uważają piatiletkę za groźne zjawisko dla Europy.

Nieszczęśliwy wypadek

REDAKTORA „CZASU”.

WARSZAWA, 11-6. (Tel. wł.) Z Krakowa donoszą o ciężkim wypadku, jakiemu uległ naczelny redaktor „Czasu” dr. Antoni Beaupre. Dr. Beaupre, jako wiceprezes Związku syndykatów, wyjechał do Berna, aby wziąć udział w obradach egzekutywy międzynarodowej organizacji dziennikarskiej.

Po zakończeniu obrad dr. Beaupre podczas pobytu w Montreux przejechany został przez samochód. Nieprzytomnego przewieziono do miejscowej kliniki, gdzie pod opieką lekarzy przeleżał 24 godziny. Po stwierdzeniu, że nie nastąpią żadne komplikacje dr. Beaupre przewieziony został do Krakowa, gdzie przebywa pod opieką lekarzy.

Ś. † P.

Z BORKOWSKICH

HELENA MASŁOWSKA

WDOWA, OBYWATELKA M. ZAWIERCIA,

po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zasnąła w Bogu dnia 10 czerwca 1931 r., przeżywszy lat 59.

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ul. Sądowej 6, do kościoła parafialnego odbędzie się w piątek dnia 12 b.m. o godz. 6 i pół popołudniu. Następnego dnia t. j. w sobotę o godz. 9 i pół xrana odbędzie się **Nabożeństwo Żałobne** za spokój duszy Zmarłej, poczem nastąpi odprowadzenie zwłok do grobu rodzinnego na cmentarzu miejscowym.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych Zmarłej pozostali w nieutulonym żalu

5590 **SYNOWIE i RODZINA.**

Ś. † P.

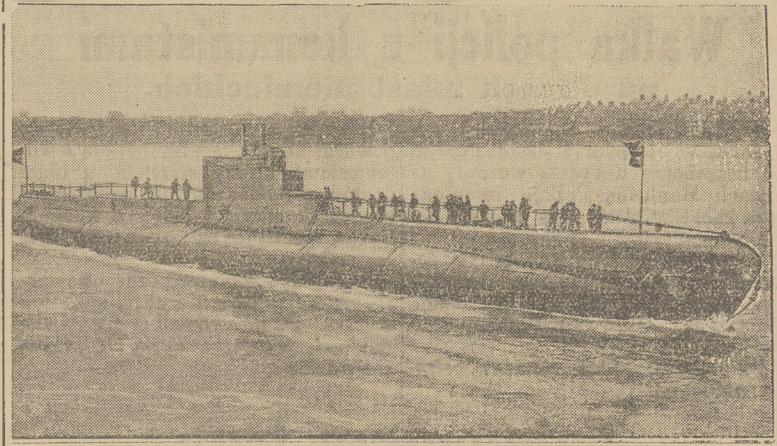
HELENA MASŁOWSKA

zasłużona działaczka na polu pracy narodowej i społecznej, jedna z założycielek Polskiego Czerwonego Krzyża, Oddz. w Zawierciu, członek wielu organizacji i stowarzyszeń społecznych i dobroczynnych,

zmarła dnia 10 czerwca 1931 r. w Zawierciu

Cześć Jej świetlanej pamięci

5589 **ZARZĄD ODDZIAŁU POLSKIEGO CZERWONEGO KRZYŻA W ZAWIERCIU.**

ANGIELSKA ŁÓDZ PODWODNA „POSEJDON”.

Angielska łódź podwodna „Posejdon” zatonała po zderzeniu się ze statkiem handlowym w pobliżu Weihaiwei ((Chiny). Na miejsce wypadku przybyły krążowniki „Berwick”, „Cumberland” i statek samolotowy „Hermes”. Dłaczegoż zdołano uratować 5 oficerów i 26 marynarzy; 18 marynarzy znajduje się jeszcze w łodzi.

Łódź podwodna „Posejdon” wybudowana została w roku 1929. Miała ona 85 metrów długości i uzbrojona była w jedno działło 10 cm. i 8 rur torpedowych.

WEI-DAI-WEI, 11-6. — Podwodna łódź angielska „Medway” nawiązała kontakt z marynarzami, znajdującymi się w zatopionej łodzi podmorskiej „Posejdon”. Podobno istnieje nadzieja uratowania ich. Natomiast niemoż-

liwą rzeczą wydaje się uratowanie pozostałej części załogi, znajdującej się w innej części zatopionej łodzi, z tego powodu, że wynurzyła się na Łódź „Posejdon” zatonała podobno z tego powodu, że wynurzyła się nagle z morza zbyt blisko okrętu japońskiego „Yuta”, który nie zdążył zmienić kierunku i przebił bok łodzi podwodnej. Władze japońskie wyrażają nadzieję, że w ciągu 24 godzin uda się wydobyć zatopioną łódź z wody. Wśród załogi „Posejdon”, uwięzionej na dnie morza, jest także 2-ch Chińczyków. Ogółem w kadłubie „Posejdon” znajduje się w tej chwili 18 ludzi. Łódź „Posejdon” była jedną z 4-ch nowych łodzi, zbudowanych w zeszłym roku. Łódź była wyposażona w najnowsze urządzenia techniczne.

POWAŻNA SPRAWA I NIEPOWAŻNE DO NIEJ PRZYSTĘPOWANIE.

Pisma obozu rządowego wtórować poczynają głośno zamysłom skarbowym p. wiceministra Starzyńskiego, bo rzecz, zabawna, o nim tylko i o jego zamiarach codziennie się mówi, a o ministra skarbu p. Jana Piłsudskiego wogóle nikt się nie troszczy i nikt o nim, ani o jego istnieniu nie wspomina, jakby go nie było.

W dużą pracę zadeło w sprawie zmniejszenia liczby urzędników (Expr. Por. nr. 159).

— Od lat dziesięciu, ba, od samej prawie chwili wskrzeszenia Państwa, jedno rozlega się wołanie, jedna rozpaczliwa skarga: skarga na ciężary nadmiernego biurokratyzmu. Rzecz dziła i paradoksalna, a jednak prawdziwa. Rzeczpospolita nasza, nim na dobre straciła jarzmo zaborców, w nim zdążyła odeprzeć najazd wroga i wykreślić swoje granice, już w powojennych skrupuła została mackami straszliwego polipa. Polipa, któremu na imię: przerost urzędów, inflacja przepisów, turja formalistyk, kolowrót instancji, rozproszkowanie odpowiedzialności, ucieczka od decyzji, marnotrawstwo wysiłku, elephantiasis aparatu wykonawczego.

Możnaby to wszystko powiedzieć znacznie spokojniej i bardziej rzeczowo. Tak, jak tutaj to podano, brzmią te hasła jeszcze bardziej demagogicznie, niż w wiecach chłopskich. Jak na półurzędową propagandę jest to sokolwiek rażące.

Kogo jednak zadziwiła ta jaskrawość, ten jeszcze bardziej się zdziwi dalszemi wywodami, pełnemi... pokłonu:

— Wiceminister Starzyński, występując do walki z polipem biurokracji, dziedziczy inicjatywę oraz intencję naszych najświetlejszych ministrów i najrozumniejszych prawodawców. Czemuż jednak intencje te dotychczas załamywały się w wykonaniu? Wszak o redukcji urzędów i urzędników mówi się w Polsce bezustanku. Redukcję stosował już Paderewski, przeprowadzał Witos, specjal na komisję do jej realizacji formował Meszkalewski, popierał ją Grabowski, uznawał jej konieczność Skrzyński i Bartel.

Proszę, proszę! Najświetlejsi i najrozumniejsi. Chociaż tak bardzo przed majówi. Jak to w potrzebie zmieniają się zdania i... przymiottniki.

— Ale następuje wyjaśnienie, dlaczego dotychczas hasło pozostało hasłem:

— Hasło usprawnienia zarządu państwowego nigdy dotychczas nie było stawiane **szczerze**. Zawsze sprowadzało je do zagadnienia mechanicznej redukcji personelu urzędniczego, ta zaś redukcja stawała się narzędziem lub igraszką w ręku interesów partyjnych. Rząd, obejmujący władzę z ramienia partii lub nowej kombinacji partyjnej, wywieszał hasło redukcji, aby pod jego osłoną pozbyć się pewnej liczby niedogodnych urzędników i na ich miejsce wprowadzić własnych mężów zaufania. Ze przyletem rzekoma redukcja dawała w wyniku przeważnie **zwiększoną liczbę** nowych pracowników i że po każdej miotle rugów następował przyrost zaludnienia w urzędach, to już stanowi jedną z omych naszych tajemnic stanu, o których wszyscy szeptać sobie do ucha, ale nikt nie mówił głośno.

Tutaj już bardzo przebrano miarę. Jakież to rządy, jeśli nie pomajowe, stosowały w Polsce t. zw. rugę urzędników niedogodnych, aby w ich miejsce osadzić własnych? Czy kiedykolwiek przedtem zjawisko to było znane w takich rozmiarach? Czy była druga taka wędrówka ludów w urzędach? Czy w każdym dziale służby państwowej, cywilnej i wojskowej, nie są znane nawziska dziesiątek i setek najwybitniejszych pracowników, których usunięto dlatego, że nie należeli do t. zw. swoich?

Wszakże stworzono całe zastępy młodych emerytów, co na skarbie odbiło się w ten sposób, że wydatki budżetu na emerytury z 60 milionów zł. w r. 1925 przed przewrotem majowym podniosły się do 160 milionów zł. w r. 1930. co jest zjawiskiem nie-

bywałem i bezprzykładnym.

A czyż, posyłając ludzi na emeryturę, zmniejszono liczbę urzędników? Wcale nie. Poprostu tylko zamiast pracowników, przeważnie wykształconych zawodowo, wsadzono w urzędy swoich ludzi, czasem także przygotowanych zawodowo, ale b. często zupełnie nie mających nic wspólnego z danym działem pracy, lub robiących nagle t. zw. bajeczne kariery. Wynik jest taki, że, gdy od r. 1925 do r. 1930 liczba urzędników powiększyła się o 10 tys. 100 osób, liczba pracowników niższych o 27 tys. 200 osób, razem o 57 tys. 300 osób. Kto zdoła zakryć tę prawdę pomajową?

Sprawa zmniejszenia ciężarów zarządu państwowego i większej jego sprawności jest rzeczywiście bardzo doniosła. Ale trzeba do niej przystę-

pować bez demagogii i bez nieprawdy. Inaczej doczeka się kraj z tego tylko nowych rugów t. zw. niedogodnych urzędników i nowego powiększenia liczby t. zw. swoich, przy których o polepszeniu pracy ani mowy nie będzie, bo przyjdą gorzej przygotowani zamiast lepiej przygotowanych, jak to się działo w ciągu lat pięciu.

Kto chce naprawdę przyczynić się do dobrego załatwienia tej doniosłej sprawy, z którą wogóle nie można się uporać w krótkiej drodze, będzie unikał wszelkiej nieprawdy i demagogii, a wymagał rzeczowości. W grze są bardzo poważne sprawy państwowe i los wielu ludzi. Więc i sposób załatwiania i rozprawa w tym przedmiocie muszą być bardzo sumienne i rozważne.

ST. STRONSKI.

W sobotę dnia 13 czerwca r.b. jako w pierwszą bolesną dla nas rocznicę śmierci **ś. p. ALEKSANDRA LESZCZYŃSKIEGO** odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele parafialnym w Nowym Sielcu o godzinie 8 rano o czym zawiadamia Zyczliwych i Przyjaciół **RODZINA.**

Paderewski przyjedzie do Warszawy i zamieszka na Zamku.

Onegdaj powrócił z Paryża prezydent Poznania Ratajski, który bawił w Paryżu w związku z uroczystościami odsłonięcia pomnika Wilsona w Poznaniu. Podczas swej bytności w Paryżu prezydent Ratajski zapoznał p. Paderewskiego szczegółowo z planem miasta Poznania co do miejsca, na którym ma stanąć pomnik Wilsona. Fundator pomnika p. Paderewski wyraził swe uznanie, uważając miejsce wybrane za bardzo dobre.

W końcu czerwca przyjedzie p. Paderewski do Warszawy i zamieszka na Zamku jako gość p. Prezydenta Rzplitej.

Do Poznania przyjeżdża p. Paderewski w dniu 2 lipca pod wieczór.

Podczas swej bytności w Paryżu p. prezydent Ratajski zaprosił telefonicznie wdowę po prezydencie Stanów Zjednoczonych p. Wilson, która przysłała odpowiedź, że zamierza przybyć do Poznania w dniu 4 lipca b.r. nadszedł również do prezydenta miasta Poznania telegram od p. ambasadora Filipowicza w Waszyngtonie, w którym p. ambasador zapowiada przybycie swoje do Poznania ze swymi gośćmi, wybitnymi Amerykanami.

Uroczystość odsłonięcia pomnika połączone będzie z obchodem narodowego święta amerykańskiego, które przypada na dzień 4 lipca. Przy tej

okazji przybędzie do Poznania także ambasador St. Zjednoczonych w Warszawie p. Willys z wszystkimi członkami ambasady i urzędnikami.

Na tle zapowiedzianego przyjazdu p. Paderewskiego do kraju w ostatnich tygodniach szczególnie w Warszawie snuje się wiele domysłów i kombinacji politycznych. P. Paderewski opuścił Polskę w grudniu 1919 r., gdy podał się do dymisji jako prezes rady ministrów i minister spraw zagranicznych. Wyjechał z Polski rozgoryczony i zniechęcony. Od tego czasu p. Paderewski tylko raz był w Polsce i to przed 7 laty. Bawił wtedy w Katowicach, entuzjastycznie witany przez ludność śląską i był tu gościem p. Korfatego. Sanaacja przez cały czas aż do ostatnich czasów atakowała go w swych organach w właściwy jej nieprzyzwolony sposób, nie oszczędzając przytem nawet p. Paderewskiej.

W ostatnich tygodniach ku ogólnemu zdziwieniu sanaacja nagłe zmieniła front i przez swe urzędowe i półurzędowe organy zaczęła zamieszczać życzliwe wzmianki o p. Paderewskim. Już od tygodni, mówiono o tem wiele, że Prezydent Rzeczypospolitej chce zaprosić p. Paderewskiego do Warszawy ofiarując mu mieszkanie na Zamku. Pogłoski się sprawdziły.

NIEMCY W OBRAZIE Z WROCŁAWIA.

Ogólniejsze uwagi o dzisiejszych Niemczech, w związku z manifestacjami Stahlhelmu z Wrocławia, ogłasza znakomity pisarz polityczny p. Jacques Bainville (Action Francaise nr. 155):

— To zdarzenie, iż przeszło 100 tysięcy członków Stahlhelmu defilowało we Wrocławiu przed byłym Kronprincem i h. Królem saskim, jest czemś, co wywołać musi następujące uwagi:

- 1. A więc w Niemczech jest conajmniej sto tysięcy młodych ludzi, skłonnych do odbywania dobrowolnej służby wojskowej. Są też hojni ofiarodawcy fundusów na koszty nietylko takich manifestacji, ale także na nieskończenie większe stałe wydatki tej armii uzupełniającej, tak znaczne, że chyba tylko pomoc państwa może im podolać. A nam się mówi o zniesieniu rezerwy wykształconych we Francji.
- 2. Stahlhelm cieszy się conajmniej tolerancją ze strony rządu niemieckiego, a powszechnie wiadomo, że marszałek i prezydent Hindenburg jest jego protektorem.
- 3. Manifestacja we Wrocławiu, skierowana przeciw traktatom i granicom, a urządzona o dwa kroki od granicy polskiej,

odbyła się z zezwoleniem rząduniemieckiego. Albo też, jeśli odbyła się ona bez zezwolenia, Stahlhelm jest potężniejszy niż rząd.

4. Obecność Kronprince nie wydała się tam nikomu czemś nadzwyczajnym. Czy jest w świecie inna republika, w którejby przedstawiciele straconych dynastji odbywali przeglądy? W Niemczech sprawa taka nie staje się nawet przedmiotem interpelacji, co zresztą byłoby wogóle trudno zrobić, wobec tego, że Reichstag jest odroczone aż do października i że Niemcy nie znajdują się już w systemie parlamentarnym rządzenia.

5. W tej właśnie chwili odbywa się kongres socjałdemokracji niemieckiej w Lipsku. Bardzo się on różni od kongresu socjałistów francuskich w Tours. Czyż partja socjałdemokratyczna, jedyna w Niemczech, która można nazwać jako tako republikańską, zajmując się manifestacją we Wrocławiu i obroną republiki? Nie, a natomiast przewodniczący p. Wells mówi o rewizji i o zniesieniu planu Younga placenia odszkodowań. Jest zatem w każdym razie jeden punkt wspólny, gdzie wszyscy Niemcy są zgodni, mianowicie jaknajszysze dojście do tego, by nie płacić odszkodowań. Prawdo-

podobnie są również w zgodzie co do tego, by nie przyjąć granic z r. 1919.

6. Odzywają się głosy, uspakajające nabywców obligacji planu Younga które zapewnijają, że Niemcy nie chcą i nie mogą naruszyć płatności t. zw. bezwarunkowej części rat rocznych. A tymczasem już się pokazało coś przeciwnego. Niemcy, otrzymawszy jedną trzecią kwoty, uzyskanej z pożyczki planu Younga, dali rękojmię tylko za obsłużenie pozostałych dwu trzecich pożyczki, czyli całkowita spłata t. zw. najlepszego papieru w świecie jest conajmniej wątpliwa. Co najlepsze zaś, to ta okoliczność, że Niemcy mogą podawać w wątpliwość, iż podpisały zobowiązania formalne i specjalne własnie dla tej części pożyczki planu Younga, którą same dostały, tj. 100 milionów dolarów, z której już niema ani grosza, a która posłużyła może także na zasilenie Stahlhelmu.

Takich uwag możnaby namnożyć więcej ale narazie może i to wystarcza.

W tem oświetleniu zdarzenia z Wrocławia dostają się na właściwe tło wielkiej gry niemieckiej. Tam, we Wrocławiu, nietylko głosi się w sposób najbezcenzuralniejszy hasło odebrania Polsce jej ziem, ale pokazuje się, że ma się na to dostateczne siły zbrojne, a zarazem przyzwyczajają się umysłowo do powrotu Hohenzollernów, czyli do ogólnej zaborczości Niemiec. A w Chequers, w kilka dni później, podejmują się zabiegi o ulgi gospodarcze i pieniężne dla Niemiec, abymy tamte przedsięwzięcia było wtecej pieniędzy. Trzeba stwierdzić, że Niemcy niezbyt swą grę ukrywają.

REKORD LOTNICZY.

Dwaj francuscy lotnicy Doret (na lewo) i Le Brix osiągnęli światowy rekord lotu długości 8960 kilometrów.

NOWY PROJEKT PODZIAŁU PAŃSTWA NA WOJEWÓDZTWA.

Komisja dla usprawnienia administracji publicznej przy prezisie Rady ministrów przyjęła na swem ostatnim posiedzeniu projekt nowego podziału administracyjnego państwa.

Projekt ten w najbliższych dniach przedłożony zostanie rządowi.

Ruch teatralny W UBIEGLYM SEZONIE WARSZAWSKIM.

W szczęściu teatrach warszawskich dano w ciągu ubiegłego sezonu (licząc od lipca 1930 r.) 45 premier.

Z liczby tej przypada 23 na sztuki polskie, 22 na obce.

Wśród polskich było 12 wznowień. 11 sztuk granych po raz pierwszy. Wśród tych 2 debiuty autorskie: Marjusz Maszyński („Koniec i początek”) i Jerzy Braun („Europa”).

Z obcych sztuk było 8 angielskich 6 francuskich, 4 węgierskie, 2 amerykańskie, 1 włoska, 1 czeska. Ta supremacja teatru anglo-amerykańskiego daje się zauważyć już od kilku lat.

Największem powodzeniem cieszyła się amerykańska „Ulca”, grana w teatrze „Ateneum” przeszło 100 razy.

Z premier przypada na teatr Narodowy po 10, teatr Mały 8, Letni 7. Nowy i Ateneum po 5 sztuk.

Repertuar przeważał nowoczesny. Z klasycznych sztuk polskich grano 5: 1 Słowacki, 2 Fredro, 2 Wyspiański. Z retrospektywnych 2: 1 Baliucki, 1 Abrahamowicz i Ruszkowski. Z cudzoziemskich sztuk grano wyłącznie repertuar współczesny.

QUILLEMO ORTIZ RUBIO

syn prezydenta meksykańskiego, wracając do domu został zastrzelony omyłkowo przez sędziego.

HIGIENA.

Higiena w mieście I NA LETNISKU.

Ciepłe i miłe lato, nadające się najbardziej na idealny pobyt wiejski dla dzieci, nie jest jednak wolne od niebezpieczeństw, czyhających na zdrowie naszych pociech, zwłaszcza tych najmłodszych. Stwierdzono, że śmiertelność wśród dzieci podczas okresu letniego jest znacznie większa niż w pozostałych porach roku. Panujące na jesieni i w zimie: błonica (dyfteryt), zapalenie płuc i t. d. nie zbierają tak obfitego żniwa śmierci, jak biegunka letnia, nosząca łacińską nazwę medyczną „cholera infantum”.

Główną przyczyną cholery dziecięcej polega na traceniu przez organizm dziecka wskutek upału odporności swojej na rozmaite choroby-twórcze czynniki. Poza tym w lecie kanał pokarmowy nawet ludzi dorosłych, a tembardziej dzieci, odznaczają się szczególną wrażliwością. Drobnym względnie błęd w diecie powoduje często podczas upałów poważne zaburzenia funkcji trawiennych. Nade wszystko jednak podczas letnich upałów niezwykle szybko rozmnażają się niezliczone drobnoustroje, wywołujące szybki rozkład niedostatecznie zabezpieczonych od psucia się pokarmów. Najłatwiej rozkładowi temu ulega mleko, które często kwaśnieje w ciągu kilku godzin, działając wówczas na organizm dziecka zupełnie jak trucizna.

Otóż pierwszym, kardynalnym sposobem zapobieżenia takiemu niebezpieczeństwu jest nietylko przegotowywanie mleka natychmiast po przyniesieniu go (możliwie bezpośrednio po udoju), ale gotowanie go na wolnym ogniu przez pięć minut od chwili zawrzenia, aby zabić w niem wszystkie bakterje. Najlepsze jednak i najpewniejsze jest tak zwane pasteuryzowanie mleka (zamiast sterylizowania, które pozbawia mleko właściwego jego smaku), to jest dwukrotne ogrzewanie go do 60 stopni C. w kąpieli wodnej. Pasteuryzowanie uskutecznia się w ten sposób, że do garnka z gotującą się wodą wstawia się naczynie z mlekiem, a po podniesieniu się temperatury mleka do 60 stopni (co wskazuje specjalnie przytwierdzony termometr), utrzymuje się mleko w tej ciepłocie przez 15 minut, poczem wyjmuje się je i w tem samym wciąż naczyniu stawia w chłodne miejsce na godzinę. Po godzinie powtarza się ten system gotowania w gorącej kąpieli jeszcze raz. Niewątpliwie jest to zabieg dość kłopotliwy, ale za to bezwzględnie zabezpiecza jakość podawanego dzieciom mleka, chroniąc je od śmiertelnej nieraz w swoim wyniku choroby.

Starsze dzieci chronić należy podczas letnich miesięcy od spożywania miodojrzałych owoców, a także od picia zbyt zimnej wody, zwłaszcza kiedy są zgrzane, a nadewszystko od picia wody niewyprobowanej pod względem sanitarnym. Najbezpieczniej jest przegotowywać z rana większą ilość wody do picia i, po ostudzeniu, nalać ją do karafki, z której

dzieci, jak również i dorośli, mogą nalewać sobie szklanceczkę w razie pragnienia. Dobrze jest też zakwaszać wodę sokiem cytryny i słodzić ją cukrem, bowiem w tej postaci woda, nawet nieprzegotowana, jest zupełnie zdrowa do picia.

Utrzymywanie w czystości wszelkich produktów i naczyń do ich przechowywania, zabezpieczanie potraw, piczywa, masła i napojów do zeknięcia z kurzem i z mączkami, pilnowanie, aby dzieci (myły starannie ręce przed każdym posiłkiem i plu-

kały usta po jedzeniu, chociażby tylko wodą przegotowaną, nie jadły owoców nieobratych lub nieopukanych, jak truskawki i poziomki, także wiśnie, czy niewyartych, jak jabłka i gruszki oraz sliwki, aby nie kapwały się z pełnym żołądkiem, ani w stanie silnego zgrzania i spocenia, a uniknie się dla nich wielu niebezpieczeństw, związanych z tak miłym skądinąd i zbawiennym dla zdrowia pobytem letnim na wsi.

Dr. S. C.

Zaniepokojenie obywateli Będzina komisaryczną gospodarką.

Jak już w swoim czasie nadmienialiśmy, niektóre instytucje i organizacje w Będzinie wystąpiły do władz nadzorczych z protestem przeciwko rządowi komisarycznym w Będzinie i gospodarce p. Rzeczkowskiego.

Obecnie, z racji wprowadzenia przez p. komisarza podatku inwestycyjnego, a więc drugiego już uciążliwego podatku w okresie krótkiej gospodarki komisarycznej w Będzinie, wśród ludności powstało duże poruszenie i w związku z tem wszystkie miejscowe zrzeszenia i organiza-

cje gospodarcze postanowiły podjąć u władz energiczne kroki w kierunku usunięcia niezdrowych stosunków. W trosce o los samorządu i ludności zostanie podjęta zbiorowa akcja, łącznie z organizacjami robotniczymi i prócz memorjałów, rozosłanych do odpowiednich władz, wyjedzie delegacja do Warszawy, aby interwenjować u władz centralnych w sprawie zlikwidowania obecnego stanu rzeczy i niepowierzenia samorządu osobom, nie mającym żadnego pojęcia o tak skomplikowanych i odpowiedzialnych sprawach.

Por. lotnik A. Markiewicz w DĄBROWIE.

Jedną z imprez, urządzonych przez zarząd Komitetu miejskiego L. O. P. P. w Dąbrowie z racji Tygodnia lotniczego, jest dzisiejszy koncert w sali kina „Miraż” przy ul. 3 Maja.

Koncert poprzedzi odczyt głośnego dzieła porucznika lotnika inż. Andrzeja Markiewicza, który opowie słuchaczom o swych wrażeniach i przeżyciach podczas gigantycznego lotu nad Afryką.

Część koncertową wypełnią: śpiew p. Haliny Tryburcy, przy akompanjamentie p. W. Sawickiego, śpiew p. Bolesława Zagórskiego przy akompanjamentie p. St. Nowakowej, gra na skrzypcach p. Leona Nowaka oraz chóf Tow. muzycznego pod dyktando p. A. Cichonia.

Pozostałe w niewielkiej ilości bilety w cenie od 50 gr. do 5 zł. nabywać można w cukierni p. Pietrzaka, a przed koncertem w kasie kina.

Nie ulega wątpliwości, że odczyt por. Markiewicza ściągnie liczną inteligencję z całego Zagłębia.

× **NOWE WŁADZE ZWIĄZKU LEGJONISTÓW W SOSNOWCU.** W tych dniach odbyło się doroczne walne zebranie osnowieckiego oddziału Związku legionistów pod przewodnictwem rady Janika. Po sprawozdaniu złożonym przez ustępujących członków zarządu z całorocznej działalności i udzieleniu zarządowi absolutorjum wybrano nowy zarząd, do którego weszli pp.: Szpineter, Szwaja, Almstaedt, Rabsztyn, dr. Rządkiwicz, Mausagen, Tierling, Antonowicz, Chrabąszczewicz, Franciszek Gielniewski, prof. Nawrocki i red. Renik. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. Skalskiego, Złotuchę, Matyszkiewicza, Reydycha i Trziemiela. Sad koleżeński tworzą pp. dr. Łaszczynski, Hamankiewicz, Kantor-Mireki, Cholewa i Ulański. Na pierwszym posiedzeniu członków nowego zarządu, które odbyło się w środę 10 bm. wybrano prezesem p. Almstaedta, zast. dr. Rządkiwicza, sekretarzem p. Fr. Gielniewskiego i skarbnikiem p. Zdzisława Szpinetera.

× **PRZENIESIENIE BIUR TELEFONÓW.** Jak w swoim czasie donieśliśmy, zarząd Telefonów osnowieckich zakupił dom od p. Rajchera, mieszczący się przy ul. Malachowskiego, celem przeniesienia tam biur i centrali telefonicznej. Jak się dowiadujemy obecnie, biura oraz składy zostaną prawdopodobnie przeniesione do nowego budynku od dnia 1 lipca. Sprawa przeniesienia centrali do nowego budynku jest kwestją dłuższego czasu i zostanie uskuteczniiona zapewne dopiero w przyszłym roku.

× **CZĘŚCIOWE ZNIESIENIE OGRANICZENIE EMIGRACYJNYCH DO KANADY.** Ograniczenia przy wydawaniu zezwoleń na wyjazd do Kanady osobom, posiadającym już t. zw. permity, zostały zniesione i każdy kto posiada permit otrzymać może natychmiast zezwolenie na pospórt emigracyjny. Emigranci, posiadający permity, wyrażać sobie mogą zezwolenia urzędu emigracyjnego, oraz wszelkie potrzebne dokumenty i paszport zagraniczny za pośrednictwem Syndykatu emigracyjnego, nie wyjeżdżając do miast, w których ekspozytura urzędu emigracyjnego mają swe siedziby.

× **Z ŻYCIA PODOFICERÓW REZERWY.** W dniu 21 bm. w sali teatru miejskiego w Sosnowcu odbywać się będzie II walny zjazd delegatów Okręgu Zagłębia Dąbrowskiego O. Z. P. R. R. P. z porządkiem i programem: godz. 9 rano — zbiórka delegatów i członków w lokalu zarządu Okręgu, godz. 10 — nabozęństwo, godz. 11.30 — przemarsz do pily Nieznanego Żołnierza, złożenie wieńca, przemówienia, godz. 12.30 — wspólna fotografia, rozdanie nagród za strzelanie konkursowe o mistrzostwo Okręgu zawodnikom i przerwa obiadowa, godz. 14.30 — obrady.

W związku z zakończeniem święta powiatowego PW. i WF. stosownie do programu dnia 14 bm. w siedzibie o g. 8 rano odbędzie się w lokalu zarządu Okręgu w Sosnowcu zbiórka wszystkich członków umundurowanych z Kół: Sosnowca, Niwki, Będzina, Dąbrowy, Piasek, Czeladzi, Zabkowiec, Porabki, Strzemieszyc i Gokosza.

Pierw. Parowo-Elekt. Pralnia

„BASIA”

SOSNOWIEC, 1-go MAJA 25 TEL. 6-33

PRZYJMUJE BIELIZNĘ DO PRANIA:

w stanie wysuszonej po zł. 0,80 za 1 kg.
wymaglowanej po zł. 0,85 za 1 kg.

w stanie wyprasowanej podług naszego cennika z rabatem 20%.

Dla hoteli, restauracji, zakładów fryzjerskich, kawiarni i t. d. ceny podług umowy. Bieliznę zabieramy i dostawiamy do domów bezpłatnie

Zamówienia przyjmujemy telefonicznie tel. 6-33 i przez filje ulica Wawel Nr. 6, oraz Modrzejowska 6, sklep P. PERCIKA W Czeladzi, p. Wróblewski, ul. Węgrów 68.

CENY:

Kołnierzyk podwójny sztywny	18 gr.
" " półsztywny	15 gr.
" pojedynczy sztywny	15 gr.
" mięki	12 gr.
Koszula sztywna	80 gr.
" półsztywna	67 gr.
" mięka	60 gr.

WE WTORKI PUBLICZNY POKAZ PRANIA.

KRONIKA ZAGŁĘBIA.

KALENDARZYK.

12

Piątek

Dziś Serca Jezus.
Jutro Antoniego W.
Wschód słońca 3 m. 16.
Zachód " 19 m. 56.

Kinoteatry w Zagłębiu
wyświetlają dziś:

Kino „Zagłębie” — „Moje słoneczko”.
Kino „Palace” — „Uwiedziona”,
— „Senior Amerykano”.

× **ŚWIADECTWA DOJRZAŁOŚCI.** W gimn. państw. im. St. Staszica w Sosnowcu świadectwa dojrzałości otrzymali w bież. roku następujący abiturjenci: Bartoszek Tadeusz, Bitny-Szlachta Henryk, Brodzki Zdzisław, Brzosko Janusz, Byszewski Janusz, Ciemniński Henryk, Ciopa Aleksander, Dietel Henryk, Feldbaum Aleksander, Gellibter Eljasz, Gomoliszewski Tomasz, Kieślowski Roman, Kleczkowski Aleksander, Kowalski Zygm., Kozieł Józef, Krzemiński Stefan, Kubicki Jan, Lech Adam, Machoń Marjan, Markiewicz Michał, Nieznawski Piotr, Pomirski Janusz, Rej Antoni, Richter Rudolf, Romanowski Wiesław, Sapota Stanisław, Sebyła Jerzy, Słota Edward, Smolski Kazimierz, Starzycki Czesław, Szczurowski Stanisław, Tucholski Stefan, Walligórski Kazimierz, Wolff Tadeusz, Zatoński Czesław, Zawadzki Jerzy.

Teatr Polski w Katowicach
REPERTUAR:

Piątek 12 bm. — „Nieuchwytny” o godz. 20.00.
Sobota 15 bm. — „Halka” dla szkół o godz. 15.50.
Sobota 15 bm. — „Wesoła Wdówka” o godz. 20.00.
Sobota 15 bm. — Występ operetki muzycznej o godz. 22.30.

× **WIECZÓR DYSKUSYJNY W STRONICTWIE NARODOWYM.** We wtorek 16 bm. w lokalu przy ul. Kollataja 5 w Sosnowcu odbędzie się wieczór dyskusyjny członków Stronictwa Narodowego, na którym wygłosi referat p. mgr. Kański na temat: „Czy jesteśmy państwem praworządnym?”

× **SEKCJA WYCIECZKOWA** Polskiego Związku zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych Rz. P. oddział w Sosnowcu podaje do wiadomości, że w dniach 28 i 29 czerwca rb. urzędza dla swych członków i ich rodzin dwudniową wycieczkę do Krakowa i Ojcowca. Zgłoszenia przyjmują i bliższych informacji udzielają przedstawiciele poszczególnych grup oddziału oraz sekretariat Związku, mieszczący się przy ul. Warszawskiej 22 I p. w Sosnowcu. Zgłoszenia przyjmuje się do 20 bm. Koszt wycieczki zł. 15 od osoby. Ilość uczestników ograniczona.

Przesunięcie i skrócenie terminu ćwiczeń rezerwistów.

W tegorocznych ćwiczeniach rezerwy nastąpi szereg zmian, mających na celu ogólną sytuację gospodarczą w kraju. Władze wojskowe nie chcą odrywać od pracy letniej robotników, jak również są zdania, że w okresie kryzysu gospodarczego odcinanie pracowników od warsztatów jest wielce niekorzystne. Wobec tego wiceminister spraw wojskowych, gen. dyw. Fabrycy, uznał za możliwe zarządzić wyjątkowo w roku bieżącym następujące zmiany w ćwiczeniach rezerwy:

Przedewszystkiem podoficerowie rezerwy, za wyjątkiem podoficerów aeronautyki, wojsk łączności, artylerji przez elektrotechnicznej i pomiarowej oraz marynarki wojennej będą powołani nie na 6 a na 4 tygodnie ćwiczeń, czyli będą zwolnieni z ćwiczeń o 2 tygodnie wcześniej.

W piechocie termin ćwiczeń dla podoficerów i szeregowców zostaje przesunięty na jesień w drugiej połowie września.

Rezerwistom kawalerji termin ćwiczeń również przesunięto na jesień. Wyjątek stanowią ci, którzy już odbywają ćwiczenia oraz pewna nieznaczna część podoficerów, którzy odbędą ćwiczenia w sierpniu.

W pozostałych rodzajach wojska termin powołania na ćwiczenia pozostaje bez zmian.

X POBORY PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH W SŁUŻBIE SAMORZĄDOWEJ W OKRESIE ĆWICZEŃ WOJSKOWYCH. W związku z szeregiem zapytań w sprawie wynagrodzenia funkcjonariuszów państw. w służbie samorządowej w okresie odbywania przez nich służby wojskowej, Ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśniło, że za okres ten przysługują im pełne uposażenie służbowe, z tytułu wykonywanej pracy w danym związku komunalnym. W okresie odbywania ćwiczeń wojskowych nie przysługują natomiast pracownikom państwowym w służbie samorządowej żadne dodatki do uposażenia.

X WYCIEZKA DO GDYNI. Oddział Ligi morskiej i kolonjalnej w Dąbrowie przyjmuje zapisy na wycieczkę 3-dniową do Gdyni w dniach 27 do 30 czerwca rb., organizowaną przez Radę okręgową Ligi w Katowicach. Koszta wycieczki dla członków zł. 63, dla nieczłonków zł. 77. Koszta te obejmują: przejazd III klasą pociągiem pospiesznym, kwatery w Gdyni, zwiedzanie portu holowniczym oraz wycieczkę statkiem na Hel. Zapisy najpóźniej do dnia 18 bm. przyjmują p. J. Iorbus, Kościuszki 12 m. 5, oraz p. Horski, 5 Maja 16.

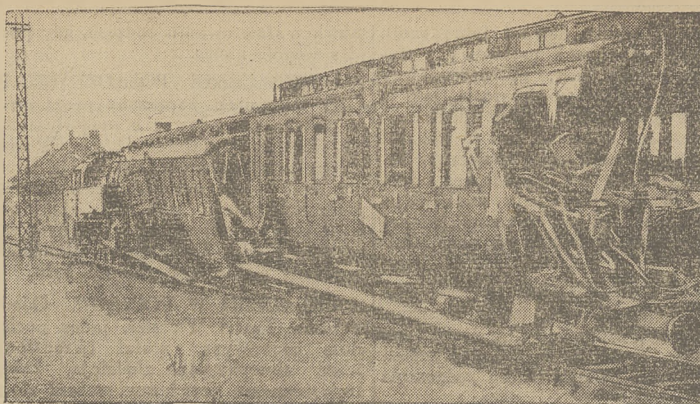
X ZNALEZIENIE ZWŁOK. Dnia 10 bm. w starym szybkim na polach wsi Sarnów (gm. Łagiesza) znaleziono w wodzie zwłoki Jana Potępy, lat 46, mieszkańca wsi Sarnów. Jak stwierdzono, Potępa w dniu 30 listopada 1950 r. opuścił mieszkanie i tegoż dnia popełnił samobójstwo. Powodem samobójstwa była długotrwała i nieuleczalna choroba.

X CO KOMU SKRADZONO? W nocy z 9 na 10 bm. nieznanymi sprawcami włamali się do sklepu spółdzielni pracowników gwarectwa Henard przy ul. Staszica 19 w Sosnowcu, skąd skradli wyroby tytoniowe, herbatę, znaczki pocztowe oraz 15 zł. gotówką. Straty wynoszą około 400 zł.

W nocy z 9 na 10 bm. z mieszkania Mieczysława Kalety w Maozkach (domy kolejowe) skradziono garderobę i bieliznę wart. 255 zł.

W nocy z 9 na 10 bm. z korytarza przylegającego do sklepu Stowarzyszenia epozywców w Wojkowicach Komornych, skradziono różne artykuły spożywcze i inne przedmioty ogólnej wartości 511 zł.

Dnia 10 bm., w czasie nieobecności domowników, z mieszkania Perli Erlichman przy ul. Gzichowskiej 20 w Będzinie skradziono większą ilość bielizny, garderobę i biżuterję. Poszkodowana oblicza straty na 1200 zł.

KATASTROFA KOLEJOWA POD BYTOMIEM.

Jak donosiliśmy, w ub. niedzielę na Śląsku na linii kolejowej Bytom—Rynek nastąpiło zderzenie 2 pociągów osobowych. 11 osób zostało ciężko rannych.

Nie obskurny, a okazały, nie państwowy, a prywatny gmach.

W „Ekspresie Zagłębia“ ukazała się wiadomość w sprawie budowy gmachu urzędu pocztowego w Dąbrowie przyczem, podano szereg nieścisłych a nawet wręcz humorystycznych informacji. W rzeczywistości sprawa przedstawia się następująco:

Przy zbiegu ulic Sobieskiego i Kościuski istnieje plac, o przeszczn. około 5000 mtr. kw. stanowiący własność Ministerstwa poczty i telegrafu. Z uwagi na to, że pierwotnie nie było zamiaru budowy własnego gmachu poczty, Magistrat wystąpił do władz z propozycją nabycia placu, pragnąc wybudować na nim hale targowe. Tymczasem w Ministerstwie powstał pogląd, że w Dąbrowie potrzebny jest własny budynek pocztowy, a ponieważ na budowę gmachu brak jest środków, wyłoniła się koncepcja, w zasadzie korzystna dla obydwu stron, t. j. dla poczty i dla miasta. Mianowicie, władze pocztowe wyraziły zgodę na ufatwienie Magistratowi zaciągnięcia pożyczki, potrzebnej na wybudowanie na wspomnianym placu pięknego budynku dla urzędu pocztowego, amortyzowanej czynszem placowym przez urząd pocztowy. Kosztorys w przybliżeniu, sądząc z ilości wymaganych ubikacji, wynosiłby około 350.000 zł. Budynek zajalby około 1800 mtr. kw. a reszta, t. j. około 1200 mtr. kw. nabyłoby miasto po należności za odstąpienia Magistratowi teren.

Zasadniczo, tego rodzaju projekt jest korzystny dla miasta, gdyż zamiast istniejącej obecnie na placu tym rudery i budek, powstałby reprezentacyjny gmach, przy budowie którego znalazłoby pracę sporo ludzi, no i miasto zdobyłoby w śródmieściu ładny teren. Pertraktacje miasta z wła-

dzami pocztowymi są na dobrej drodze, realizacja jednakże projektu nie nastąpi tak prędko i zupełnie niezgodna z prawdą jest wiadomość „Ekspresu“ o tem, że jeszcze w tym roku stanie w Dąbrowie nowy gmach urzędu pocztowego, gdyż niema jeszcze planów, a pozatem usunięcie lokatorów rudery i budek, których trzeba będzie gdzieś ulokować, zajmie również sporo czasu.

Informacje „Ekspresu“, że „Budynek, w którym się mieści obecnie poczta, przedstawia obskurną rudere, która właściwie nadawałaby się jedynie na zburzenie, gdyż pomijając już odstraszaający wygląd zewnętrzny, budynek ten pod żadnym względem nie nadaje się na tego rodzaju instytucję.

Według projektu dyrekcji nowy gmach pocztowy stanąłby na miejscu obecnego, który uległby zbhurzeniu. Nie przedstawia to żadnych trudności, ponieważ obecny budynek poczty należy do państwa“.

wywołały w Dąbrowie sporo śmiechu, bowiem ogólnie wiadomo, iż budynek, w którym się mieści obecnie poczta, nie jest obskurną rudere, lecz okazałym gmachem, posiadającym tę niedogodną stronę, iż budowany na mieszkania nie bardzo nadaje się na urząd pocztowy. Tembardziej nie może być mowy o zbhurzeniu tego budynku, gdyż stanowi on własność prywatną, a zresztą byłoby to zupełnie zbędne, gdyż nowy budynek pocztowy, będzie oddalony o jakieś pół kilometra od obecnie zajmowanego lokalu, niema więc potrzeby zrujnowania cudzych budynków. Ze względu na realizację zamierzenia zostanie zniesiona rudera i budki, znajdujące się na placu poczty, jest rzeczą zrozumiałą, lecz budynki te nie mają nic wspólnego z lokalem obecnie zajmowanym przez urząd pocztowy.

„Nie deptać trawy!”

TLUMY SPACERUJĄCYCH WYDEPTUJĄ MILIMETR PO MILIMETRZE.

W Sosnowcu na ul. 5-go Maja wzdłuż linii tramwajowej zasiana została trawa. Obecnie, bodaj, że już poraz trzeci. W latach poprzednich trawniki te jakoś szanowano. W roku bieżącym, najwidoczniej pewnemu odłamowi spacerowiczów sprzykrzyły się zwyczajnie kulturalne, i nie zwracając uwagi na to, że niszcza trawniki, niszczyli je systematycznie, spacerując po nich. Co zostało zasiane jednego dnia, na drugi dzień zniszczono.

Magistrat ostatnio poumieszczał tabliczki z napisami: „nie deptać trawy!“ W każdym innym mieście, napis

taki zapewne poskutkowałby. W Sosnowcu — nie. Warto zobaczyć co się dzieje na trawniku wieczorem, przed Cukiernią Warszawską. Jednego dnia tłum gawiedzi niszczyli, zdeptał, milimetr po milimetrze. Zostały tabliczki z napisami: „nie deptać trawy!“

Jedyny sposób to akcja policji: kilkunastu posterunkowych zmobilizowanych miałoby wdzięczną pracę w godzinach wieczornych przed Cukiernią Warszawską, w której efekcie byłby pewien sukces kulturalny. A administracja państwowa zarobiałaby trochę pieniędzy.

Innego sposobu niema.

JAK TO NAZWAC?

Stołeczny dziennik o... strajku, którego niema.

W nr. 158 z dnia 11 czerwca r.b. „Kurjera Polskiego“ w wiadomościach z kraju znaleźliśmy następującą „rewelacyjną“ informację; która cytujemy dosłownie:

SOSNOWIEC.

Strajk robotników górniczych. Zagłębie Dąbrowskie i krakowskie opłanowane jest od dłuższego czasu przez lewicę związkową, która przy pomocy Związku zawodowego robotników przemysłu górnicze-

go czyniła przygotowania do wywołania strajku generalnego w Zagłębiu Dąbrowskim. Agitatorzy utworzyli na poszczególnych kopalniach specjalne komitety strajkowe i wykorzystując obecny załag w przemyśle węglowym, zaczęli występować coraz agresywniej, co zmusiło władze bezpieczeństwa do energicznej interwencji. Od wczoraj sytuacja strajkowa uległa silnemu zaostreżeniu. Do strajkujących kopalń przyłączyli się górnicy z kopalni „Renard“. Przez cały dzień wczorajszy uwiłaj się na terenie Zagłębia Dąbrowskiego komunistyczny poseł Rożek, kierując konspiracyjnie agitacją i usiłując wywołać strajk generalny.

Informacja, zupełnie świeża... z przed 2 tygodni. Czy jednak dawać nie tego rodzaju „aktualnej“ informacji z przed dwóch tygodni, która powiada, że „od wczoraj sytuacja strajkowa uległa silnemu zaostreżeniu“, nie jest oczywiście lekceważeniem czytelników i rzeczą wysoce szkodliwą? W dodatku, przez dziennik, który specjalnie interesuje się zagadnieniami gospodarczymi.

Jak na dziennik stołeczny kompromitacja paśkudna. Niedawno dziennik ten informował, że w Zagłębiu niema tramwajów, dziś organizuje nam... strajk.

Nasz dział radjowy.

KONCERT MŁODYCH TALENTÓW MUZYCZNYCH.

W sobotę dn. 15 czerwca o godz. 18.00 radjostacja Warszawska nadaje koncert, w którym wezmą udział młodzi artyści, występujący po raz pierwszy przed mikrofonem. Usłyszymy tu młodą śpiewaczkę Marię Leszczu, tenora Edwarda Wejsisa, znanego ze swego ostatniego występu w wielkim festiwalu Młodej Polski Muzycznej, oraz skrzypka Franciszka Jamry. W programie szereg utworów Moniuszki, Paderewskiego i Bojta.

PROGRAM RADJOWY.

PIĄTEK 12 CZERWCA 1951 R.

11.58 Sygnał czasu, hejnał z Włady Marjackiej. 12.10 — Koncert z płyt gramofonowych. 15.10 — Komunikat meteorologiczny. 15.25 — „Łódka z Warszawy do Berlina“ — wygl. p. W. Grzelak. 15.45 — „O tem jak dzielny rycerz Wojtek przestraszył się ducha“ — opowie Ciozia Hela. 16.00 — Koncert z płyt gramofonowych. 16.50 — Lekcja języka francuskiego. 17.10 Koncert z płyt gramofonowych. 17.55 — 17.55 — Odczyt pt. „Ostatnie wyprawy w Himalajach“ — wygl. dr. Henryk Szatkowski. 18.00 — Koncert muzyki lekkiej. 19.00 Codzienny odcinek powieściowy. 19.15 — Rozmaitości. 19.50 — Prof. dr. Kazimierz Simm, Doc. Univ. — „Tajniki rozwoju owadów“. 19.50 — Komunikaty sportowe. 19.55 Komunikat meteorologiczny. 20.15 — Koncert symfoniczny. 22.00 — Red. Mateusz Gliński: feljton pt. „Świata wielkiego miasta“. 22.20 — Dalszy ciąg koncertu. 22.50 — Komunikaty. 23.00 — Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

ZE SPORTU.

ELIMINACYJNE ROZGRYWKI LEKKOATLETYCZNE. We wtorek dnia 16 o godz. 4 popoł. odbędą się na boisku Rady W. F. i P. W. w Sosnowcu eliminacyjne rozgrywki lekkoatletyczne w następujących konkurencjach: biegi: 100, 400, 1500, 5000 mtr. sztafety: 4 x 100 i olimpijskie rzuty: dyskiem i oszczepem, pchnięcie kulą, skoki w dal i wżwyż. Zawodnicy lekkoatletyczni z Sosnowca pragną być wyeliminowanymi w powyższych konkurencjach, do zawódów lekkoatletycznych między reprezentantami miast Sosnowca i Dąbrowy, które odbędą się w końcu bieżącego miesiąca, zechcą zgłosić się we wskazanym wyżej terminie na boisku W. F. i P. W. do p. Romana Cieśli instruktora sekcji lekkoatletycznej K. S. „Strzała“ w Sosnowcu.

CIEKAWY POKAZ SIŁY LUDZKIEJ. Na boisku S. T. S. „Unja“ w Sosnowcu przy ul. Aleja w sobotę o godz. 15 na rzecz „Rodziny Policyjnej“ wystąpi „Król żelaza“, który zdemonstruje: rwanie łańcuchów, gięcie szyn, zatrzymywanie aut na biegu, tłuczenie pięścią kamieni i wiele innych atrakcyjnych. Ponadto rozegrane zostaną koleżeńskie zawody piłkarskie S. T. S. „Unja“ contra „Policyjny K. S.“ Będzin.

Śwędzenie ciała oraz wszelkiego rodzaju rzuty uszu Kogutkiem)

KREM LAIN-AGE (z Kogutkiem)

jest to idealny, nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych jak u dzieci R. M. Sp. W. Nr. 5333. 2009

Popierajcie L. O. P. P.

Kronika Zawiercia.

× Z ŻAŁOBNEJ KARTY. W dniu 10 bm. została się z życiem po długiej chorobie śp. Helena Masłowska, jedna z najwięcej zasłużonych działaczek społecznych i narodowych jeszcze z czasów przedwojennych. Zmarła była matką dyrektora Komunalnej kasy oszczędności w Zawierciu. Wspomnienie pamiątne zamieszcimy wkrótce.

Z Warszawy nadeszła wiadomość o zgonie śp. Aleksandry z Mierzejewskich Ufniońskiej, żony inżyniera fabryki Krawczyk i S-ka. ś. p. Ufniońska zmarła w 53 roku życia, osieracając małą córeczkę i pozostawiając szczerą żal w sercach licznych znajomych.

× Z MAGISTRATU. Wskutek nagromadzonych w ostatnich czasach licznych prac Magistrat m. Zawiercia wyznaczył dla interesantów godziny przyjęć od 11 do 1 w południe.

× JESZCZE O PORADNI ZAWODOWEJ. Zbliża się koniec roku szkolnego i jednocześnie zwiększają się troski rodziców: co robić z dziećmi, kończącymi szkoły. Już otrzymujemy listy od czytelników naszych z prośbą o informacje o szkołach zawodowych, wolnych miejscach i warunkach praktyki w pewnych zawodach itp. Od roku poruszamy w „Kronice Zawiercia” sprawę utworzenia poradni zawodowej. Interesują się nią rodzice, tylko obojętności dla tej ważnej sprawy okazuje Magistrat i Inspektorat szkolny, to jest te instytucje, które w pierwszym rzędzie powołane są do ujęcia inicjatywy w swe ręce. Nie chodzi tutaj przecież o żadne nadzwyczajne wydatki. Na początek wystarczyłoby bodaj postarać się o spis wszelkich szkół zawodowych w Polsce i warunki nauki. Poza tem na kilku posiedzeniach z przedstawicielami przemysłu i rzemiosł omówić te dziedziny pracy, które dotychczas są u nas w niedobaniu i dokąd należałoby kierować młodzież. Naturalna rzecz, że na tem poprzestawać nie można i z czasem, w miarę możliwości poradnię taką rozwijać należy, opierając ją na stałych badaniach naukowych dziatwy szkolnej.

Niedawno odbył się w Warszawie tydzień propagandy szkolnictwa zawodowego, połączonej z wystawami i pokazami. Do nas nawet echa tego tygodnia nie doszły, poza szczerpami wiadomościami prasowymi. A właśnie dla Zawiercia i jego mieszkańców, których więcej niż połowę stanowią sfery robotnicze, sprawa ta jest doniosłego znaczenia. Jeżeli czynniki oficjalne nie decydują się na zrobienie pierwszego kroku, to może znaleźć się jaka instytucja społeczna, która je wyreczy. Może połączone związki robotnicze?

× Z TYGODNIA LOPP. Staraniem LOPP. we wtorek 9 bm. odbył się niezwykle interesujący odczyt o obronie powietrznej i przeciwgazowej, urozmaicony obrazami. Prelegent p. pułk. dr. Nadolski z Krakowa, świetny znawca spraw obrony powietrznej i przeciwgazowej, w pięknie opracowanym, barwnym a popularnym odczycie, nie strasząc słuchaczy, przedstawił, jaką będzie przyszła wojna i że nie jest ona straszną dla tych, którzy się zawczasu przygotowują. Odczyt należał do wyjątkowo dobrych. Mimo to na sali Domu Ludowego, poza młodzieżą szkolną, niewiele osób było widać. Z inteligencji garstka, mało co więcej nad tuzin, niepełny mendel. A wszakże urzędnicy ze wszystkich tutejszych urzędów, fabryk, Kasy chorych, nauczycielstwo itp. mogliby śmiało zapłacić, nawet nie pomieścić się w sali Domu Ludowego. Ale odczyt poważny to nie cyrk, ani teatr błaznińskich rewij na rynku. Dlatego sala świeciła pustkami. Jakże dziwić się potem ludziom prostym, że też stronią od poważnych odczytów. Nazwa inteligencji do czegoś obowiązującej. Inteligencja zawiercia do żadnych obowiązków jednak nie poczuwa się. Oby to się kiedyś nie pomściło.

× REJESTRACJA MŁODZIEŻY RZEMIEŚNICZEJ. Celem zarezerwowania miejsc po wakacjach w tutejszej szkole zawodowej dokształcającej dla młodzieży pracującej w rzemiośle i handlu, kierownictwo szkoły zwróciło się do pp. magistrów, pracodawców i kapłanów o zgłoszenie wszystkich młodocianych pracowników, a przedewszystkiem terminatorów, do dnia 25 czerwca u kierownika szkoły n. K. Piotrowskie-

go (gmach szkoły dawnej fabrycznej). Pomijając obowiązek ustawowy i wynikający z tego kary, pp. pracodawcy zarówno we własnym interesie, jak w interesie młodzieży powinni niezwłocznie rejestracji deklonąć. Jest to również obowiązek obywatelski i społeczny. Bowiem młodzież, nie posiadająca odpowiedniego przygotowania naukowego, nie będzie mogła, jak to zresztą wiadomo, otrzymywać świadectw rzemieślniczych.

× DZIEWCZĘTA GINA. 18-letnia Stanisława Urbanowska, córka Romana, wyszła przed kilku dniami z domu i nie powróciła. Zanępokojony ojciec zameldował o tem policji, która rozpoczęła poszukiwania.

× JAK TO BYŁO? Pod tym tytułem zamieściłmy wczoraj wzmiankę wskutek skargi niejakiej Urszuli Chmurskiej, powodującą się jedynie chęcią wyjaśnienia sprawy. Obecnie, po sprawdzeniu w Magistracie, przekonałmy się, że na pokwitowaniu reka woźnego napisano: „odmówiła przyjęcia wzwania”. Czyż pani Chmurska nie zdaje sobie sprawy z tego, co robi? Nie można

omówić o sfałszowaniu podpisu, gdy podpisu wogóle niema.

× NIESLUSZNE POSADZENIE. P. Piotr Dziemiak, posadzony przez swego byłego pracodawcę o przywłaszczenie weksłu, wyjaśnia, iż sprawa cała polega na nieporozumieniu. P. Dz. istotnie miał obcy weksel, wrócony mu przez właściciela, ale mimo chęci nie mógł go zwrócić, gdyż właściciel zamieszkuje poza Zawierciem. Jak widać, ze strony p. Dz. złej woli nie było.

× KRADZIEŻ W POCIĄGU. Gdańszczanin, Paweł Wiebner, jadąc pociągiem osobowym, został okradziony przez niewykrytego złodzieja, który niefortunnemu pasażerowi zabrał złoty zegarek i 1500 zł. gotówki. O kradzieży poszkodowany zameldował policji na tutejszej stacji.

× Z REWOLWEREM W REKU. Zamieszkały przy ul. Słowackiego 10 Kaziemierz Żakowski zameldował policji, iż właściciel domu przy ul. Piaskowej, Konieczniak, napadł go, pobił i groził rewolwerem. Policja spisała doniesienie.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Wzrost eksportu włókienniczego w maju.

W maju br. wywieziono z Łodzi 369.585 kg. towarów włókienniczych i przedży kolotowej na sumę 5.359.374 zł. wobec 254.572 kg. wartości 2.700.660 zł. w kwietniu br., a 403.694 kg. na sumę 5.444.795 zł. w maju 1950 r.

Eksport poszczególnych gatunków przedstawiał się w maju br. następująco (cyfry w nawiasie z kwieciami b.r.): towary bawełniane białe 6.784 kg. wartości 61.885 zł. (5.884 kg. i 58.695 zł.), kolorowe 67.078 kg. i 475.167 zł. (68.549 kg. i 550.204 zł.), półwełniane 2.617 kg. i 51.991 zł. (6.558 kg. i 87.025 zł.), wełniane 190.922 kg. i 1.747.718 zł. (76.745 kg.

i 857.084 zł.), stożki do kapeluszy 61 kg. i 2.850 zł. (105 kg. i 4.790 zł.), odzież i konfekcja 90.904 kg. i 685.949 zł. (54.765 kg. i 616.145 zł.), przedża bawelnianna kolorowa 5.507 kg. warti. 52.696 zł. (21.677 kg. i 59.160 zł.), wełniana kolorowa 51.010 kg. i 581.458 zł. (21.752 kg. i 525.300 zł.).

Jak widać z powyższego, zwiększył się w maju znacznie eksport towarów bawełnianych białych, materiałów wełnianych i przedży czesankowej kolorowej, spadł natomiast wywóz towarów półwełnianych, przedży bawełnianej i wiganowej oraz stożków.

Kronika gospodarcza.

JAK MA BYĆ DOKONANA SANACJA „PEPEGE”? Kilka dni temu odbyło się zebranie wierzycieli „Pepege” Po całodziennych obradach powzięto uchwałę, którą podpisali wszyscy wierzyciele. Według tej uchwały, sanacja finansowa firmy ma być przeprowadzona w następujący sposób: Nie należy dopuścić do nadzoru, ani do upadłości. Protensje mają być zaspokojone w 50 proc. akcjami przedsiębiorstwa, a w 50 proc. gotówką, płatną w czterech ratach do r. 1956. Pięciomilionowy kapitał rezerwowy ma być skreślony. Z 15-milionowego kapitału akcyjnego oddadzą akcjonariusze 12 milionów wierzycielom. Umowa ta traci swą moc, jeżeli w ciągu 8 tygodni zarząd nie uruchomi przedsiębiorstwa.

WARSZTATY KOLEJOWE. Sfery przemysłowe zwracają uwagę, że w obecnej chwili zmniejszania się ruchu kolejowego, gdy ilość taboru, potrzebnego do naprawy stale spada, wydaje się zbędnem dalsze prowadzenie budowy nowych warsztatów i rozwój istniejących. Gdyby w najbliższym czasie ruch nieoczekiwanie wzniósł się, to w razie potrzeby dla naprawy mogą być wykorzystane prywatne wytwórnie, jak to robią zarządy zagranicznych kolei. We własnych warsztatach należałoby ograniczyć się tylko do tych inwestycji, które są potrzebne dla racjonalizowania pracy. Kwestja ta jest tem ważniejszą, że faktycznie wykonanie tegorocznego budżetu P. K. P. wymaga daleko idących oszczędności.

SKUTEK NADMIERNEGO PODATKU. Zamknięcie rachunkowe budżetu angielskiego za rok ubiegły wykazuje m. in. niedobór zasądzonego podatku dochodowego w wysokości £. 4 milj. Podatek ten już drugi rok z rzędu daje niedobór, a to pomimo podniesienia stawek w roku ub. co dowodzi, że dalsze naciskanie śruby podatkowej nie daje już żadnego rezultatu. Fakt ten podkreślił również min. Snowden w jednym ze swych ostatnich przemówień.

ROZWOJ OBROTU DROBNICZEGO W GDYNI. Obroty drobniczy, czyli ludności różnorodnymi w Gdyni stale wzrastają: wynosiły bowiem łącznie z bawelnią i towarami chłodzonymi w r. 1929 około 10 tys. tonn, a w r. 1950 — 55 tys. tonn, w roku zaś bieżący obrót ten osiągnie prawdopodobnie 150 tys. tonn. W każdym razie obrót drobniczy w Gdyni jest jeszcze

w zaczątku, gdyż statki ładują i wyładują znacznie mniejsze ilości towarów drobniczych, niż to ma miejsce w innych portach.

W obecnej chwili miejsce stojących dla statków z drobnicą w porcie mamy 5, a wiec magazyny „Pantarei”, „Amer. Seandic Line”, „Cukroporta”, „Warty” i „Wartransu”. Liczba ta jest niewystarczająca ze względu na spodziewany w r. b. szybki wzrost obrotu produktami chłodzonymi: bawelnią, cynkiem, wyrobami żelaznymi itd.

STANOWISKO BANKU ROZRACHUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH WOBEC WEKSLI SOWIECKICH. „Neue Zürcher Zeitung” podaje, iż na posiedzeniu Rady zarządczej Banku Rozrachunków Międzynarodowych zgłoszony został przez jeden z powołanych banków niemieckich wniosek o przyjęcie do redyskonta weksli sowieckich, gwarantowanych przez Bank Rzeczy, który to wniosek został odrzucony wbrew głosom dwu niemieckich członków Rady. Prasa niemiecka wyjaśnia, że chodzi tu nie o formalny wniosek, a jedynie o zapytanie, oraz nie o gwarantowanie przez Bank Rzeczy weksle sowieckie, a o tratę, wystawioną przez eksportera niemieckiego i zdyskontowaną przedtem w Golddiskont banku. W każdym bądź razie mamy do czynienia z orzeczeniem w charakterze precedensu. Decyzja B. R. M. oparta była m. in. na okoliczności, że waluta sowiecka nie jest ustabilizowana.

TRYJEST, BARI I FIUME BAZAMI POR TOWYMI DLA NAFTY I WĘGLA SOWIECKIEGO. Pisma praskie donoszą, iż między rządami włoskim a Sowietami zawarty został układ, na podstawie którego w Tryjeście stworzona zostanie baza portowa dla eksportu węgla sowieckiego do Czechosłowacji i Austrii. Analogiczne bazy portowe posiadać będą Sowiety w Bari i Fiume, przyczem przez pierwszy z tych portów kierowane będą transporty sowieckich produktów naftowych do wschodnich państw Europy Środkowej, przez drugi zaś transport try węgla do Jugosławii i Węgier.

IŁOŚĆ CUKROWNI W EUROPIE. W Europie bez Z. S. S. R. czynnych jest w kampanii 1951-52 590 cukrowni, wobec 615 cukrowni w kamp. 1950-51. Ilość cukrowni w poszczególnych państwach w b. kamp. przedstawia się następująco (cyfry w nawiasie z 1950-51: Austria 7 (7), Belgja 56 (45), Bułgaria 5 (5), Czechosłowacja 138 (140), Danja 9 (9), Finlandja 1 (1), Irlandja 1 (1), Jugosławja 8 (8), Niemcy 228 (255), Polska 67 (69), Rumunia 5 (12), Szwecja 20 (20), Turcja 1 (1), Węgry 15 (15), Włochy 51 (51).

PRZYMUSOWE PRZEDŁOŻENIE SYNDYKATU WĘGLA ZAGŁĘBIA RUHRY. Wobec niemożliwości porozumienia między poszczególnymi kopalniami, rząd niemiecki przedłożył przymusowo umowę syndykała

na dalsze 3 miesiące, tj. do końca sierpnia na dotychczasowych warunkach. Sfery gospodarcze przypuszczają, że będzie to już ostatnia w tym kierunku ingerencja rządu polniawa przed kilkoma dniami rada gabinetowa powziła podobno uchwałę, na mocy której w przyszłości przymusowe organizowanie lub przedłużanie karteli i syndykatów będzie niedopuszczalne.

Z giełdy warszawskiej.

CEDUŁA Z DNIA 11-6.

AKCJE: Bank Polski 121—121,50, Lil 150—150,50, Poczta 121—121,50, 4 proc. poź. Konwers. 47,75, 4 proc. poź. Lwest. 82,50, 4 i pół proc. Ziemskie Kredyt. 49,75.

WALUTY I DEWIZY: Dolar 8,99, Londyn 45,57, Paryż 54,91,50, Wiedeń 125,50, Praga 26,41,75, Włochy 46,68, Belgja 124,20, Szwajcaria 175,10, Oslo 258,78, Berlin 211,60, Dolar przyw. 8,97,50

Kronika Olkuska.

Zakopane ubranie

I „WARJAT” - SYMULANT.

Do przechodzącego przed kilkoma dniami szosą Ojcowską do Olkusza posterunkowego z posterunku Olkusz przeszedł z tajemniczą miną przejazdowy i oświadczył, że niedaleko w lesie na t zw. Pakuce zauważył świeżo rozkopaną ziemię, z pod której wygląda coś w rodzaju męskiego ubrania.

Zaintrygowany tem zameldowaniem i przewidujący coś niedobrego posterunkowy udał się niezwłocznie na wskazane miejsce wraz z przejazdowym i stwierdził słuszność jego słów: z pod niezo poruszanej ziemi wyglądał jasny materiał.

Wkrótce wydobyto cały garnitur, czapkę (myśkę), szelki, długi krawat, kołnierzyk, 2 chustki do nosa i parę pończoch damskich. Poza tem żadnych dokumentów. Rzeczy te zabrano na posterunek i zastawiano się nad tem, czy ma się do czynienia ze zbrodnią, czy też ze zwykłą kradzieżą.

Ale w kilka godzin później zagadka sama się rozwiązała.

Tego samego dnia do wsi Kosmolew pod Olkuszem przybiegli nieznanzy osobnik w samych kalesonach.

Odrzucając zdrowy rozsądek i umysłowo chorego i odprowadzono na posterunek w Kosmolewie. Osobnik ten nikomu tam nieznanzy, nie wymówił ani słowa. więc warjat-niemowa i jako takiego przyprowadzono do Olkusza. Nowe badania, które również nie doprowadzają do niczego, wreszcie tajemniczego osobnika stawiają przed lekarmem miejskim, który stwierdził, że jest to symulant.

Po tem odkryciu niemowa rzeczywiście przemówił i podał, że nazywa się Józef Adamkiewicz lat 52 z Bodzentyna koło Kielc. Wyjaśnił on, że w czasie snu w lesie, ktoś skradł mu ubranie i zakopał w ziemi, co nie jest wiarogodne. Po kilkuniodniowym pobycie w areszcie olkuskim, osobliwego tego człowieka wypuszczono na dalszą wędrowkę tułaczą.

× OBRAZKI POWYBORCZE W OLKUSZU. Na ścianach domów przy ul. Sławkowskiej, rynku, ba! w całym Olkuszku rzucają się w oczy ogromne hieroglify żydowskie, wymazane czarna farbą z cyframi. Są to pozostałości z niedawnych wyborów do Rady miasta Olkusza z agitacji żydowskiej. Przyjeżdżający do Olkusza nadziwić się nie mogą tak „swojskiemu” charakterowi naszego miasta, które nabrało wyglądu conajmniej arabskiego. Dlaczego władze miejskie, tj. Magistrat nie da polecenia właścicielom-niechrześcijanom usunięcia ze ścian ich domów tych niemilych dla oka, a szpeczących miasto hieroglifów — oto pytanie, które nie może zejść z ust mieszkańców-chrześcjan polskiego miasta Olkusza.

× SEKCJA PAŃ PRZY TOW. SPORT. „VESTA”. W dniu 10 bm. odbyło się w lokalu Związku ZPP, i H. zebranie pań, na którym postanowiono stworzyć przy Towarzystwie sportowem „Vesta” autonomiczną sekcję pań, mającą na celu propagowanie gry w siatkówkę, tenisa itp. Na kierowniczkę sekcji wybrano p. Lucję Kulakównę, zaś wybór sekretarki i skarbniczki nastąpi na przyszłym zebraniu, które odhodzić się w dniu 14 bm.

**1-SZY KONGRES EUCHARYSTYCZNY
W KALISZU.**

W dniach 27, 28 i 29 r.b. odbędzie się w Kaliszu Kongres Eucharystyczny diecezji Włocławskiej, zwołany przez J. E. biskupa włocławskiego, ks. Karola Mieczysława Radońskiego. W Kongresie tym wezmą udział Arcybiskup Metropolita Gnieźnieński i Poznański, J. Em. ks. Kardynał August Hlond, Prymas Polski, I. I. E. E. księży biskupi, kapituła bazyliki katedralnej włocławskiej, kapituła kolegiaty kaliskiej, przedstawiciele kapituł sąsiednich diecezji, duchowieństwa, diecezjanie i goście.

**Dzień Spółdzielczości
W POLSCE.**

Jak w latach ubiegłych tak i w roku bieżącym powstał komitet obchodu „Dnia Spółdzielczości”, mającego odbyć się w dniu 14 czerwca r.b.

Ruch spółdzielczy znajduje przychylność i zrozumienie wśród wszystkich sfer społecznych, a w szczególności cieszy się poparciem władz. Ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego zaleciło przez popularne pogadanki w szkołach propagandę tej zdrowej idei. Ze strony komitetu poczyniono szereg doniosłych starań, aby uprzystępnić jaknajszerszym warstwom miast i wsi poznanie zasad i korzyści, wypływających z kooperacji, oraz pozyskiwanie dla istniejących już spółdzielni nowych członków. Hasłem naczelnym Dnia spółdzielczości jest propagowanie tworzenia nowych placówek spółdzielczych oraz jednanie członków dla już istniejących organizacji.

W dniu 14 czerwca Polskie Radio ze stacji Warszawa — Raszyn nada specjalną audycję, związaną z Dniem Spółdzielczości. Program audycji przewiduje odegranie hymnu spółdzielczości, przemówienia inauguracyjne oraz odczyt b. prezydenta prof. Stanisława Wojciechowskiego. Audycja rozpocznie się o godz. 14 m. 50 w dniu 14 czerwca r.b.

**Pożar willi „Warszawianka”
W KRYNICY.**

W ub. wtorek nad ranem wybuchł groźny pożar w willi „Warszawianka”, znajdującej się przy Aleji Lipowej. Zaalarmowana straż pożarna przybyła natychmiast na miejsce, ale zastała już całą willę w płomieniach. Z trudem zdołano uratować wszystkich pensjonariuszy. Jedną z kuracjuszek uratowała się, wyskakując oknem, przyczem zdołała w ostatniej chwili zabrać ze sobą książeczkę oszczędnościową PKO.

Właściciel willi Hochhäuser z rozpaczy usiłował popełnić samobójstwo, rzucając się w płomienie. Zdołano go jednak uratować. Willa spłonęła doszczętnie, wraz z całym inwentarzem i rzeczami kuracjuszy,

k którzy zaskoczeni ogniem w głęokim śnie nie zdołali rzeczy swych uratować. Szkoda jest bardzo wielka.

Przyczyny pożaru na razie nie zdołano stwierdzić.

KATASTROFA NA MORZU.

Ratowanie tonących przy pomocy łodzi ratunkowych.

**Rozwód „najidealniejszej pary”
w Hollywood.**

Miano „najidealniejszej pary” posiadali w Hollywood: artystka filmowa Nancy Carroli i pisarz filmowy Kirkland. A tymczasem rozszła się najnie spodziewanej w świecie wiadomość, że „gołabki” te zamierzają zburzyć swoje idylliczne małżeństwo... Oto właśnie w samą siódmą rocznicę swego ślubu, artystka Nancy Carroli wniosła skargę rozwodową do sądu w Nogales (Meksyk).

Małżonek gwiazdy filmowej Kirkland, indagowany w tej sprawie, udzielił następujących informacji: „Wraz z moją żoną przyszliśmy oboje do przekonania, że każde z nas musi żyć niezależnie od drugiego, je-

żeli chcemy być nader szczęśliwi. Nancy ma bardzo niezawisłą naturę. Jest ona dumna z tego — i słusznie — iż sama własnymi siłami zdobyła sobie stanowisko odpowiedzialne w Hollywood. Postanowiliśmy zgodnie iż nasza 5-letnia córeczka Pattysz przebywać będzie przez pół roku u matki, a przez drugie pół roku u mnie. W ten sposób wychowamy ją wspólnymi siłami”.

Nancy Carroli nie rości sobie pretencji do alimentacji od swego męża, wychodzi bowiem z tego założenia, iż gaża jej, wynosząca 5000 dolarów tygodniowo, wystarczy na utrzymanie i jej samej i jej córki.

**ALAIN GERBAULT
potomkiem korsarza?**

Przed paru dniami, bezpośrednio przed wyruszeniem na nową samotną wędrówkę, Alain Gerbault przyjął w swej łodzi grupę dziennikarzy, którym udzielił wywiadu. Mówiąc zwykle i ponury rozochocił się jakoś tym razem, słysząc zapytanie jednego z dziennikarzy, co ma oznaczać

stalowy kufer, stojący za przepierzeniem na dnie łodzi. Na ten temat opowiedział żeglarz długą historję, ma lującą pochodzenie i dzieje tej stalowej szkatuły.

Jest to starożytny kufer korsarzy, przechowywany od wieków przez rodzinę Gerbaultów. Był podobno on-

giś własnością pra - pradziada Alaina. Obecnie obwozi go samotny żeglarz oceanów jako maskotę - talizman przedw burzom i przeciwnościom losu. „Nie mogę sobie wyobrazić, powiada Gerbault, jakbym mógł bez tego kufra przebyć samotnie tak wielkie przestrzenie wód. Mam przekonanie, że szczęście, towarzysząc mi stale w dalekich podróżach, odstąpiłoby mi, gdybym zagubił mą rodzową pamiątkę”.

**4,111 zamachów samobój.
W POLSCE W R. 1950.**

Według danych, zebranych przez Główny Urząd Statystyczny, w roku 1950 targnęło się na swe życie w Polsce ogółem 4111 osób. Cyfra ta w roku 1925 wynosiła 3929, w roku 1928 — 4315 w roku 1927 — 4186.

Najwięcej samobójstw w roku 1950 popełniono w mies. czerwcu (492), najmniej w lutym (291). W ciągu całego 1950 r. najwięcej samobójstw przypada na Warszawę (1209), następnie na województwa: Łódzkie — 419, lwowskie — 224, Lubelskie — 219, Kieleckie — 210, Warszawskie (bez stolicy) — 198, Krakowskie — 188 i t. d.

**Są giętkie meble
BĘDZIE GIĘTKIE SZKŁO.**

Dwaj młodzi uczniowie kalifornijskiego instytutu technologicznego zrobili wynalazek, który może mieć wielkie znaczenie dla przemysłu i nauki. Udało im się mianowicie otrzymać szkło, którego własności zadają kłam dotychczasowemu naszymu pojęciu o tej substancji. Szkło wyprodukowane przez nich nie tylko nie jest „kruche” ale poprostu daje się dowolnie wyginać w każdym kierunku.

Odstąd piękne panie, które żyły w wiecznej obawie zbitcia lusterka, co jak wiadomo, niechybnie pociąga za sobą siedem lat panieństwa, będą mogły spać spokojnie.

Lusterka ich i zwierciadła nie ulegną stłuczeniu i nie będą już złowrobną zapowiedzią ponurego losu.

Pozatem jednak giętkie szkło jak zapewniają jego wynalazcy, będzie miało szerokie zastosowanie również i w przemyśle oraz odda cenne usługi nauce.

**Wielkie legaty
KNUTA HAMSUNA.**

Znakomity pisarz norweski zakomunikował swemu wydawcy, iż po sprzedaży swych praw autorskich przeznaczy z otrzymanej sumy 25.000 koron na cele związku pisarzy norweskich, 25.000 koron dla związku malarzy i rzeźbiarzy, oraz 50.000 koron na przytułek dla dzieci.

FILIP MACDONALD.

Przedruk wzbroniony.

MIŁOŚĆ DETEKTYWA

Antoryzowany przekład J. Zydlerowej.

18)
7. Alfred Poole. (Kamerdyner). Nie ma alibi. Siedział przez cały wieczór, jak zwykle w swoim pokoiku naprzeciwko gabinetu. Po dziewiętej nie rozmawiał już z nikim i nie widział nikogo. Jego jednak można nie brać pod uwagę. Zupełnie bezużyteczny świadek. Można mu wierzyć bezwzględnie (mojem zdaniem). Niezbyt inteligentny. Bardzo stary, niedołężny, ale zupełnie logicznie odpowiada na pytania — szczerze i jasno. (Nie posiada ani części siły, jaka była konieczna dla zabicia Hoode'a. Bardzo przywiązany do nieboszczyka, w którego rodzinie mieszkuje już czterdzieści jeden lat).

8. Robert Belford (lokaj). Może poprzeć pewnymi dowodami swe zeznania, nie są one jednak dostateczne, ani ściśle. Nic nie świadczy przeciw niemu i nie jest prawdopodobne, aby mógł popełnić podobną zbrodnię. Można go może otruci-

nie miałby jednak odwagi, ani potrzebnej siły, żeby zabić Hoode'a. Wydaje się nerwowy. Może wie trochę więcej, niż się przyznaje, twierdzić jednak tego stanowczo nie można.

9. Reszta służby męskiej. — Harry Wright, szofer i Tomasz Diggle, ogrodnik. Obu należy wyłączyć ze sprawy. Diggle jest w szpitalu. Wright, który mieszka w osobnym domu przy bramie, był nieobecny tej nocy. Z wiarogodnymi przyjaciółmi zabawiał się w miasteczku Marling. Wrócił dopiero po wykryciu zbrodni. Wszyscy inni nie wydalali się z domu od ósmej wieczorem.

Doczytawszy do końca Gethryn zaczął znowu od początku, trochę wolniej tym razem. Boyd patrzył nań w oczekiwaniu. Wreszcie Gethryn oddał mu papiery.

— No i co? — zapytał. — Rozumie już pan mnie teraz?

— Rozumiem, ale to nie znaczy

wcale, żebym się z panem zgadzał. Boyd stracił na minie.

— Oj, rozumiem już! Pan się dziwi, że taki wyga, jak ja, chce panu dowiedzieć, że nikt w tym domu nie mógł popełnić tej zbrodni, a jednocześnie nie umiem poprzeć dowodami żadnego alibi. Niech pan jednak zwaczy...

Gethryn wstał.

— Boyd! Krzywdziś mnie! Wolę twoje domysły, niż twe dowody. Domysły są sprawić równie dobre, jak arytmetyczne pewniki, zwłaszcza do myśli człowieka o tem doświadczeniu. Czy powiedziałem ci, że się z tobą nie zgadzam?

— Nie, tego pan nie powiedział.

— I nie myślę tak również — zaczął się Gethryn. — Zaczynam dopiero otwierać oczy. W każdym razie dziękuję ci, żeś mi to dał do przejrzania. Mam teraz więcej szczegółów i będzie to podstawa do pierwszego sprawozdania.

Boyd kiwał głową i skierował się ku domowi.

ROZDZIAŁ V.
WŁAŚCICIELKA KĄPIELOWEGO SANDAŁKA.

Gethryn został jeszcze w ogrodzie. Znalazł coś. Chmury fajkowego dymu klebiły się dokoła jego głowy w

upałnem, cichem powietrzu. Rozmyślał.

Był sam. Niestrudzony Boyd poszedł od razu do domu i zabrał się z wielką energią do ponowych badań. Tym razem badania jego szły śladem odkryć, poczynionych w gabinecie, i nabierały bardziej określonej gary.

Gethryn zaś znalazł na szerokiej grzędce kwiatowej pod wschodnimi oknami gabinetu dwa okrągłe wgłębienia rozmiarów sześciopensówki, głębokości czterech cali i odległe od siebie o jakieś osiemnaście cali. Grzędka była niezwykłe szeroka i chyba tylko jakiś olbrzym mógłby ją przeskoczyć bez podeptania kwiatów.

Gethryn stał przyglądając się swemu odkryciu. Widocznie, mimo nieobecności ogrodnika, bardzo silnie podlano kwiaty poprzedniego dnia. bo gdyby, ziemia nie była wilgotna, wgłębienia w gruncie nie byłyby tak widoczne.

Głośno wyraził swą myśl: — Palce! Tam właśnie trafiły moje palce, gdybym przykucał i oparł je na ziemi, zaglądną do pokoju. Wtedy nie potrzebowałbym stawać na grzędce.

D c n.

L 137/31.

Nadesłane
Sosnowiec, dn. 30 marca 31.

Do
Kuratorjum Szpitala Św. Łazarza w Będzinie

Ponieważ Pan Prokurator umorzył sprawę przeciwko D-rowsi Luftspringerowi — Zarząd Związku Lekarzy P.P. Obwodu Zagłębia Dąbrowskiego, jako organizacja zawodowa, poczuwa się do obowiązku stwierdzić, że Kuratorium szpitala św. Łazarza w Będzinie w sposób zbyt lekkomyślny narażiło D-raw Luftspringera na szereg zarzutów przynależnych ujmę jego osobie.

Uważamy, że postępowanie takie jest niedopuszczalne.

Również stwierdzić musimy, że sposób w jaki Kuratorium zerwało umowę z D-rem Luftspringerem jest chyba jedynym i nigdzie dotąd nie praktykowanym pomiędzy ludźmi kulturalnymi.

Lekarzy nie można traktować w sposób jaki jest niedopuszczalny nawet do niższych funkcjonariuszów.

5592 Z poważaniem
Prezes: (—) Dr. B. Budzyński
Sekretarz: (—) Dr. S. Starzyński.

ELIKSIRY DO ZĘBÓW
Pasty w tubach i mydełkach w wielkim wyborze pierwszorzędnych fabryk polskich i francuskich

POLECA
DROGERJA I PERFUMERJA M. JAGIEŁŁOWICZ
SOSNOWIEC, 3-GO MAJA 7

Wentylatory elektryczne
stołowe, biurkowe i ściennie w dużym wyborze w cenie od 64. — do 194.—zł. na 10 rat miesięcznych

Elektrownia Okręgowa w Zagł. Dąbr.
Sp. Akc.
w Sosnowcu ul. Sienkiewicza 9.

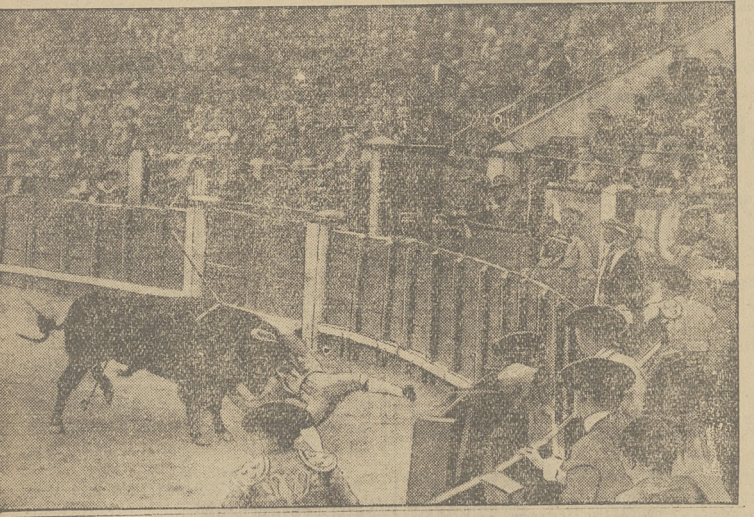
NIEMIAŁA WONA RAK NÓG I PACH
USUWA ZNANY I NIEZASTĄPIONY OD 1/2 WIEKU

SUDORYN
FABRYKA CHEM-FARMACEUT. „APKOWAŁSKI” WARSZAWA
WYSTRZEGAĆ SIĘ NASTĄDOWICZTWA O PODOBNEM BRZMIENIU I OPAKOWANIU

HEMOROIDY!
CZOPKI HEMOROIDALNE GASECKIEGO
VARICOL
(z KOGUTKIEM)
LUSZKWA RÓL KRWIAMIENIE, SŁODZIENIE, PIĘCZENIE, ZMIĘKSZAJĄ GUZY (SZYŁAKI).
ŻADNE ODRYŃKOWANIE CZOPKÓW „VARICOL” ZŁOŻENIA.

Zawiadamiam P. T. Klientę, że mój skład wędlin (filje) znajdujący się w lokalu p. 7. Klasa w Zawierciu przy ul. Kościuszki 25 został z dniem 10 bm. zlikwidowany. Francuski Zakład Wolny, Zawiercie ul. Piłsudskiego 51. 5590-2

Uwaga, Rejestracja samochodów i egzamin na szoferkie odbędzie się w dniu 15 bm. w szkole St. Konopki w Sosnowcu, Promyka 3. Zapisy uskuteczniać wcześniej. 5585

STRASZNA ŚMIERĆ TOREADORA
Popularne „walki” byków w Hiszpanji niezawsze się kończą szczęśliwie. Oto ilustracja przedstawiająca straszną śmierć toreadora na rogach byka.

NA TANIĄ NOWOŚĆ
dla aut 5587
poszukujemy
agentów
za dobrem wynagrodzeniem

Zgłoszenia „SAFETY FIRST” Katowice ul. Pocztowa 12/14. 3 p.

ZGUBIONE DOKUMENTY

Niedziałkowska Helena zgubiła książkę Pow. Kasy Chorych wydaną w Sosnowcu.

Lydka Eugeniusz zgubił dowód osobisty, wydany przez Magistrat m. Olkusa. zaswiadczenie słuźarskie i kartę rowerową. 5567-3

Seweryn Marianna zgubiła kolejowy dowód osobisty, wydany przez Dyrekcję Warszawską. 5583-3

Dbajcie o swoje zdrowie!

„Szwajcarskie Gorzkie Ziolo” z marką „Kogut” są stosowane przy chorobach żołądka, kiszki, obstrukcji, kamieniach żółciowych. — „Szwajcarskie Gorzkie Ziolo” są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia, działającym przeciwko otyłości.

Sprzedają apteki i sklepy apteczne.

Drobne ogłoszenia

POSADY I PRACE

Potrzebny pracownik fryzjerski od zaraz. Sosnowiec, Piłsudskiego 50. 5584

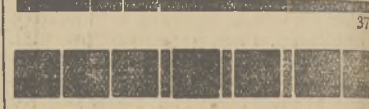
LOKALE

Sklep nowy do oddania przy ul. Mościckiego. Władomość: Zieleniec, Modrzewowska 30, Sosnowiec. 5591

Kwiatkowski Karol zgubił książeczkę wojskową wydaną przez Starostwo Będzińskie. 5583-3

ROZNE

Wzywam p. Okampfer, apólnika wytwórni R. Ney do cofnięcia obelżywych słów, wypowiedzianych pod moim adresem wobec świsdków w dniu 11 bm. w przeciwnym bowiem razie połączę go do odpowiedzialności. Jan Elzner. 5593

BILETY WIZYTOWE
szybko, gustownie i tanio wykonuje
SKLEP POLSKI
SKŁAD MAT. PISMIENNYCH
BĘDZIN, Małachowskiego 7
tel. 7-90.

Rzeczy ciekawe.
„STEP - POL”
W Paryżu nastąpiło w tych dniach otwarcie Międzynarodowego Zjazdu Choreografów, uroczyste pokazami najnowszych tańców. Obok brazylijskiego El Andador, hiszpańskiego Ranchera i Tago y passo największy poklask zyskał sobie polski współczesny taniec: „Step - pol”. Wspomnianym tańcom rokują trwałe powodzenie w przyszłym sezonie karnawałowym przedstawiciele wszy śskich dwudziestu narodów, reprezentowanych na Zjeździe.

KOMUNIKACJA POWIETRZNA LONDYN — MONTREAL
W związku z rychłym uruchomieniem stałych linii lotniczych między Londynem i Kanadą, „Chicago Tribune” za-

mieszcza w jednym z ostatnich numerów cały szereg cyfr, dotyczących warunków podróży. Ogółem na trasie Londyn — Montreal kursować będą 3 statki powietrzne, napełnione helem. Zapasy helu w Stanach Zjednoczonych pozwolą na uruchomienie 200 takich statków powietrznych. Prędkość szybkość wyniesie 120 kilometrów na godzinę. Za stanowiąc się nad dochodową stroną przedsiębiorstwa, „Chicago Tribune” dochodzi do wniosku, iż linje lotnicze Montreal — Londyn przyniosą już w pierwszym roku ponad 550.000 dolarów czystego zysku.

40 TON dźwigarów żelaznych
80 TON normalnych kamieni szamotowych tania do oddania.

Wilhelminenhütte, Szopienice
od godz. 10—12 przedpoł. — 5586

ZAKŁAD RZEŹBIARSKO-KAMIENIARSKI I BETONOWY FR. FOCHTMANA
— W DĄBROWIE GORN. NA REDENIE —
dom własny, tel. 1-89.

Wykonuje: Pomniki, figury, grobowce, toczaki do ostrzenia narzędzi, tablice marmurowe, błaty umywalniowe i kontuarowe. Dział betonowy: Rury kanalizacyjne, kręgi studzienne, stopnie mozaikowe, płyty trotuarowe, posadzki i słupy ogrodzeniowe i wszelkie roboty budowlane wchodzące w zakres powyższy. Wykonanie solidne, ceny przystępne, za gotówkę i na raty. 4392

KINO „ZAGŁĘBIE”
1249 DAWNIEJ
Kino-Teatr „UDZIAŁOWY”

D Z I Ś Potężny film śpiewno-dźwiękowy
„MOJE SŁONECZKO”
D Z I Ś
w rolach głównych:
JANET GAYNOR
i **CHARLES FARRELL**
Nad program: **CIĘKAWY TYGODNIK DZWIĘKOWY.**

UWAGA:
Ceny miejsc zniżone:
Łoża zł. 2; Balkon I zł. 1 gr. 50; Balkon II zł. 1; ulgowe I zł., parter 70 gr.

DZWIĘKOWE KINO „PALACE”
1250 W SOSNOWCU.
ulica Warszawska 2.

Od 8-go do 14-go czerwca Wielki podwójny program
„UWIEDZIONA” (BIAŁE NIEWOLNICE)
według scenariusza Anatola Herma i Leo Belmonta w roli głównej **Marja Malicka**, Zbyszko Sawan, Junosza Stępowski. — — — — — DIALOGI POLSKIE.

SENIOR AMERYKANO
w roli głównej: **KEN MAYNARD**

Cennik ogłoszeń:
Wiersz milimetryowy jednolamowy: na 1-ej stronie względnie przed tekstem 60 gr., w kronice 60 gr., w tekście 45 gr., za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne do 20 wyrazów 10—50 gr., za każdy wyraz, powyżej 20 wyrazów 20—60 groszy za każdy wyraz od początku. Najmniej 1 złoty. Ogłoszenia z układem tabelarycznym o 25 proc. droższe. Zagraniczne 100 proc. droższe. W numerze niedzielnym i świątecznym 25 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne 50 proc. droższe. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm. za tekstem 35 mm. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Administration nie odpowiada. Za niedostarczenie pisma z przyczyn, od Wydawnictwa „Kurjera Zachodniego” niezależnych, Wydawnictwo nie odpowiada. Wszelkie pretensje finansowe Wydawnictwa „Kurjera Zachodniego” zaskarżalne są w Sosnowcu.